

Stubinajumus nem preti: Zelgawä pee Kantowäla un Sitoba Igeem, Ratolu eelä N 5, Höptera namä, un Rihgä pee Richterä un beedra Igeem (Stubinajumu eespeidigä no Rudolfä Moßse), Seelajä Mühlu eelä N 13, pretim Doma bafnijai.

Raffa par Stubinajumeem: 8 kop, par fihlu raffu rindinu; pahrtulfofchana if fweefcham walodahm par brühnu.

Latweefchu Awises.

Isnaht weenreis nedelä. Raffa, Zelgawä fanemot: par gabu — 1 rubl. Raffa, pahr pahru pefuhtot: par gabu — 1 rubl. 50 kop. Eespeidigä: Zelgawä, Ferd. Westhorna Iga grabmatu bodē. Redakzijs adrese: Zelgawä, Ferd. Westhorna Iga grabmatu bodē.

„Latw. Aw.“ war apstellet:

Zelgawä: Ferd. Westhorna Iga grabmatu bodē, Paleijas eelä N 2. „Latw. Aw.“ eespeidigä. — Waußä: Steina Iga apteeß. — Ruidigä: Ferd. Westhorna Iga grabmatu bodē. — Rihgä: Richterä un beedra Iga tantori, Seelajä Mühlu eelä N 13, pretim Doma bafnijai. — Gelfch- un ahrfeme: Rudolfä Moßse Iga wifäs eespeidigä.

64. gada-gahjums.

„Latw. Aw.“ war apstellet:

Walmereä: Trey Iga grabmatu bodē. — Walfä: M. Rudolfä Iga grabmatu bodē. — Pehterburgä, pee Pehterburgas zeen. Latw. draubies mahitaja. — Des tam: pee zeen. mahitajeem — titlab Widfeme, lä ari Ahrfeme.

Par sinu.

No 1. Julija war apstellet „Latweefchu Awises“ lihds gada beigahm. Raffä: 70 kop. Zelgawä fanemot un 1 rubli pahr pahru.

Kahds wahrds pahr behrnu audfinafchana mahjäs.

No 1 —

Behrnu pirmee audfinataji ir tehws un mahte. Winu usdewums un peenahkums ir schis, ar wiseem spehkeem par to ruhpetees, ka lai behrnu meefas un dwehseles spehki pareisi attihstahs un aug un winsch ar laifu paleek par derigu fadsihwes lozekli un godigu, utizamu Deewa kalpu. Weefigas audfinafchana usdewums ir tas, gahdaht par meefas isweizibu un weseleibu. Weseleiba ir zilwekam no laizigahm mantahm ta augstakä. Kad winam ir weseleiba, tad schi laiziga dshwe ir jauka un patihkama; bes weseleibas ta ir weena nafia. Zaur weseleibu zilweks war buht ihsti derigs lozeklis fadsihwe. „Weseleä meefä dshwo weseles gara.“ Tapehz tad wezaku sivehts peenahkums ir, ruhpetees par fawu behrnu weseleibas kopschamu un ustureschamu. Daschs schē warbuht runahs starpä fajidams: Kuri wezaki tad ta nesin un nedara? Kurfch tehws nepreezajahs, kad winsch weseleu behrniu uf rokahm tur, un kura mahte gruhiti nenopuhfchahs, kad winas azis flatahs uf wahja, nesphejiga behrniu? Tas gan teefa, ka wifä wezaki sin preezatees par weseleu behrnu un nopuhftees par wahju, krotlu. Bet zil ir to, kas atshit, ka behrniu nesphejiba un wahjums ir wezaku paschu darbs? „Pee saweem behrneem tehws, mahte pelna debesi waj elli.“ To gan Luters ir atfinis. Bet kas wehl? Un kas tad ari par wajadshu, to atshit? Seela doka wezaku jau nemas nelauj firds apfinafchana nauht zaur to, ka wini wifu Deewam uskrauj. Kad behrninisch ar gaseli, ko tam dewa spehletees, ir aztinu isduhris, tad gan mahte noraudahs, bet firds apfinafchana ta drihs apmeerina, fajidama: „Deewinisch jau to ta bija nolizis.“ „Deews to ta nolizis,“ ar scheem wahrdeem wini teef weegli wafä no wifceem grehkeem. Kad wini to ir iteifuschki, tad elle wairs tos nebedina, debesi teem smaida preti. Bet tas Kinges saka: „Nepeewifatees!“ Apflateet bafnijas rullus, tur Zuhß redsefeet, ka gandrifs 4. doka no wifceem weena gada miruschceem ir behrni, kas naw wehl weenu gadu wezi. Schinis laifds flaitli runä; ari schē prahitigam zilwekam to eewehrojot ir japräfa: No ka tas nah? Waj pee ta naw wainiga neprahitiga behrnu audfinafchana un kopschana, ka til dauds behrnu paleek nahwei par laupijumu? Bet kas par kätu grehtu weegprahitigi spreesch, teem ari schē ir apmeerinafchana pee rokäs. Wifceem ne prahitä nenahk domaht, ka tee paschi pee behrnu nahwes ir wainigi, bet saka: „Deews winus mihlo, tos mastros, tapehz winsch tos pee fewim nem!“ „Deews negrib, ka tee schē pafaulē grehfdōs un famaitafchana kribt, tapehz winsch tos aiffi uz pee fewis tur, kur tee mafinee englifschu pulkä Deewu teiz

un flawē.“ Un kas war isteift wifas tahdas apmeerinafchana, ko pee behrniu kapeem un lihkeem dšird! Zil neprahitigas tahdas domas, to redsam, ja glufchi pehz domu litumeem tahlak fakam: Tad jau Deews ir wainigs, ka Rains palika par Rainu, t. i. fleykamu un Zuhdas palika par Zuhdaju, t. i. nodeweju. Jo ja winsch tos behrnu gaddōs buhtu aiffauzis, tad wini par tahdeem nebuhtu palikuschki. Eil pat neprahitigas, lä schis domas, ir ari augschä minetas apmeerinafchana. „Apprehzibai buhs nahkt, bet wai tam, zaur ko ta nah!“ Behrnineem ir jamirft, bet wai teem, zaur ko tee kapä teef gruhiti. Gelfch tahm apmeerinafchanaht rahdabs tilai zilweka firdsdaba. Wina labyrabt mihlo, ta fakot, deki ussegt few wirfä un fajiht: „dusi ween, fufnia, tu jau esi ta wifu labakä pafaulē.“ Ta ir firds-apfinafchana nokaufchana. Pee zil behrnu lihkeem nebuhtu jafaka tehwaam, mahte: es, es esmu wainigs pee fawa mihkulifcha nahwes, ja ween wini ar schahdahm tahdahm apmeerinafchanaht ne-apguldinatu fawu firds bafli, bet praftu: Waj es esmu wifu darijis pee fawa behrniu meefas kopschana, ko wajadseja dariht un kas bija eespehjam? Behdigi teefcham stahw ar muhsu behrnu audfinafchana weseleibas finä. To tad dabu atshit un redseht, kad gruntigi eestatahs schini leetä. Gestim tad wifä garä kopä pa mahjahm un apflattifim, lä par muhsu mihkulifschu weseleibu teef gahdahts jeb rittigati: neteef gahdahts.

Tur ir weens jauneklis. Winsch ir diwidefmit peezus waj feschus gadus wezs. No augma flaisks, no waiga waretu fajiht fmuks, ja uf gihmja nebuhtu sawads bahlums. Schi sime stahfa, ka winsch ir fawu weseleibu famaitajis zaur nekahrtingu dshwofchana, plihstschamu, neschitshibu, leelibu, ne-apdomibu. Schis jauneklis appreezajahs. Deews winam peeschkir behrninūs. Bet redsi, tehwa sime pee wineem redsama, jo wini no tehwa mantojuschi daschu wahjibu. Pirms tee faules gaimu eeraudshjuschi, jau wineem ja-zeech par tehwa grehkeem. Dauds wahjibas manto behrni no saweem wezakeem; tas ir gan familijäs redfams, gan ari finatnibä peerahditōs. Tä tad par behrnu weseleibu jau jagahdä, pirms nekä wini peedsem.

Rahß lihds un eefim zitä mahjä. Tur nupat weens newainigs behrninisch ir peedfinis. Winsch raud scheli. Winsch neraud wis par walti, bet par wezahs mahtes neprahitibu. Paflatees, tur wina noplehch baltu, schkidru drehbju lupatinu, eeleel zukuru un maiff eelchä, fäfeen, aptaifa to flapju un tad dod mafajam pafaulēs eedshwotajam. Weza mahte gan pati wina fawz par knupi, bet behrninisch sin, ka tas ir wina nahwes sahles un tapehz winsch til scheli raud. Maisie un zukurs sahlt behrniu mahgä ruhgt, un zaur to zelahs ne ween daschadahs mahjäs flimibas, bet dauds reis ari nahwe. Ar knupi ari behrninisch teef atradinahs no mahtes kruhts, un kad nu pehz tam sahlt kruhti dot, tad behrninisch wairs nenem. Wahjai mahte ir janomajahs, kamehr wina til tahtu dabu. Zaur-peedfinuscham behrninam ir mahtes kruhts ta weeniga deriga un

weseleiga bariba, ja mahte pati ir stipra un wesele. Kur mahte weseleibas truhft, tur war mahtes til flawejama peenahkuma ispidifchana palikt abeem par nahwi. Ja warbuht behrninisch ir nesphejigs un kruhtij naw eewilka gala, tad peens ja-isfuhz if kruhts un jadod behrninam no glahses ar gumijas pupinu. Gan ari schē pupini naw teizami, bet no diweem faunumeem arween tas mafalais ja-iswehlejaha. Lai schē pupini nebuhtu til flahdigi, tad wini schahdä wihfē jabruhke. Rem trihs pupinūs bruhke. Kamehr ar weenu behrninisch schis, tikmehr to otru eeleez wahritä uhdeni un to trescho atkal aufstä. Kad fihschamo nem nost, tad leez scho wahritä; to aufstä uhdeni stahwofcho nem ko fihst, un to no karta uhdens leezi aufstä. Ja mahte warbuht pawifam kruhts naw to dot, lä tas daschu reis gadahs, tad tahdäs reisäs jadod tahdas gowōs peens, kas no jauna ir tikufi flauzama. Jau ilgi flauktias gowōs peens ir weseleligs. Peens ir nowahrams un ar nowahritu uhdeni maifams. Zil dafas uhdens jaleij, to pehz wezuma dakteris nosajihis.

Knujuu finä, paldeews Deewam, jau sahlt druffu gaima aust. Atrod mahtes, kas tos par nahwes sahlehmi ir atfinuschas un notee-fajuschas, tä ka teem naw brihu wina mahjäs usfuretees.

(Turpmat belgums.)

Pahr Irlawas seminara aktu jeb abiturientu atlaifchannu.

21. Junijä, lä jau sinojahm, Irlawas seminarä abiturienti tifa atlaifiti, un schi atlaifchana ar leelu aktu fwineta. No wifahm Kurfemes pufchm dauds weefu bija fanahkuschki, — kahds pus fimts skolotaju un zitu tungu, starp kureem schē tilai peeminam Kurfemes muifchneeku wezako, baronu von Heykingu, fchultrahtu Buscha mahzitaju un preefchneezibas lozeklus baronu M. von der Roppu, prahwesta Igu Wilterlingu, Ruffchu un Degolas dšimtungus un Semites mahzitaju Steinfelda Igu. Kad atlaifchana sivehtki zaur wairabafhigu dšefemu un fchultrahta Iga runu jauki pufchotä „aulä“ jeb leelajä sahle bija atlahti, finatnibu skolotajis Kriegera Igs lahja preefchä loti smalki isfrahdatu, pamahzidamu fazerejumu pahr mahzibu dabas-mahzibäs, kuru, lä zeram, reis saweem laftitajeem warfeim pafneegt. Tad direktors G. Sadowfka Igs tureja kodoligu runu, pehz kuras lahja preefchä seminarä kroniku jeb swarigatos notikumus un tagadejo stahwofta apraftu, kas ihst fanemts lä fkanetu:

Seminara fcolas biblioteka pafstahw no 1103 fchjumeem un ir pehdjä gadä wehl ar 30 daschabahm grahmatahm 50 fchjumōs pawairota. Globi un kahrtes pahr semes apraftu un wehsturi ir 15, bes tam wehl ir no Schreiberä 20 bilfchu lapas pahr dabas mahzibu. Tad geologigs (pee semes sinafchana pederigōs) krahjums ar 850 nummureem un 21 aparats (rihks) preefchä dabas spehlu mahzibäs. Preefchä skolotaju un fkolneeku lafchchana top wehl feptini laifkrahiti tureti. — Isgahjuschä gadä tapa

Pafpahrnē.

Mahtes gredfens.

(Aftahhijis — J. Schiffers.)

I.

Dfelfözela wilzeens peetureja pee kahdas neleelas stanzijs; if wilzeena istappa kahda ar beelu pliwori aiffegufees kundse un daschi femneeki. Wagonu burwis tapa aiftaifitas, swanulis atfaneja, un grabedams un kladedams pafuda pehdigais wagonōs aif turejä mēschina. Kundse, wehl brijhinu wilzeenam palak statijufees, aifgahja lehnam no stanzijs. Wina bija weentabriti, bet patihkomi gebruftees; winaš eefchana, augums un istureschanaht isfrahdija, ka pee augstakas kahrtes peedereja. Weefs pliworis aifflahja winaš feiju; bet faut gan pliworis bija bees, tad tomehr winaš tumfchahs azis wareja redseht zauri mirfdot.

Wina dewahs uf tuwejo meeftu, kurfch gan ne leels, bet zaur sawahm labi koptahm efbatim femneeku turibu leeginaja. Aif schi meefta bija kahda muifcha; plats ar auglu kofeem apfahbidits zekfchō weda uf to. — Zela malä atradahs kahda mafa mahjina, kuru wifadas seededamas pulēs pufchloja. Winaš leeginaja, ka eedshwotajis ir pufu draugs.

Ari muhsu kundse bija apstahjufees un lubfoja uf asterehm un rudens rosehm, pahr kuzahm aufsis rudens wehifch pubta. Mahjinas eedshwotaji bija wina eeraudshjuschi; wezs wibes isnahja un tuwojahs lehnam dahra wahrteem, preefch kureem kundse stahweja. Wehl ne-bija klahit peegahjis, të winsch peepeschki apstahjahs; bet pahrfsteigts atkal famus folus pa-abhtrinaja.

„Waj Zuhß pateesh efeet, Leonijas jaunfunds?“ winsch jautaja, fawu zepuri ahtri noemdamas. „Manš Deews.“ „Ja, Rappar, es ta efmu,“ kundse ar palehnu bafli atbildeja, „un es to par labu fihmi usluhfoju, ka mana tehwa wezs, ufstizigs falps pirms ir, kurfch mani fawä tehwiä apfweizgina.“

„Wegais Rappars kratija nopuhfdamees fawu firmo galtwu; uf wina feijas bija fkmjas manamas.“

„At, zil labi buhtu bijis, kad Zuhß buhtu agrakti nahkuschki,“ winsch drebedama balfi fajija, „bet tagad ir par wehlu.“

„Par wehlu?“ Leonija iftruhfufees aifrunaja. „Kas ir notizis? Manš tehws.“

„Kad es Zuhß drihftiu lubgt, jaunfunds, manä buhdinä eenaht.“

„Waj Zuhß bihstated, ka ta man ir fwefcha tapuf? Atminas if manas behrnibas pee schis weetas manim arweenu buhs dahrgas.“

„Wegis bija wahrtinūs atwehris; Leonija tuwojahs, winam lihds, ar ahfteeem kofeem mahjinai.“

Wina eegahja mafä, bet labi ufloptä istahinä un nofehdaht uf frefhla, kuru Rappars winaf pofneeda. Tä atflahja pliwori, un wezis ilgi un lihdsfiteigi winaš smalku, bahlu feiju usluhfoja, kura dšiu dwehseles zeechamu wareja manih.

„Zuhß man teizah, ka par wehlu esot,“ Leonija walodu ufshakta, „af runajet, dareet man finamu, kas ir notizis!“

„Tad Zuhß wehl nefa no behdigä notikuma nesimeet?“

„Nē, nē.“

„Bet Zuhß tal buhfeet dšidejuschi, ka breefmiga koleera flimiba.“

„At Deews!“ Leonija iffauza, wezi zeeti usluhfojama, „manš tehws ir nomirid!“

Rappars palozija galtwu un peegahja pee loga, lai wina uf-fstahit waretu atrautees.

„Winsch nomiris un wina lahiti guf uf manim,“ Leonija ifmifufi runaja.

„Nē, jaunfunds“, to nedomajet, „ftrmgaltwis ahtri atbildeja, fawt gan winam dauds behdas bijahit darijuschi, tad tomehr winsch Zuhß naw lahdejis.“

Klufu zeedama Leonija galtwu kratija, — if winaš azihm afaras riteja.

„Tas notika peepeschki,“ Rappars pehz kahda laizina walodu uf-fahla, „wafar rihf winsch bija wehl itin fpirgts un weseles — hm, pehz tahdeem firdheem to gan war domaht. Wehdß jau teift, ka firdhefti flimibu weizina.“

„Kad winsch nomira?“

„Wafar wafarä.“

„Paldeews Deewam, ta tadfchu es wina wehl reis preefchä paf-labafchanaht redschu; waru tad pee wina sahra Deewu luhgt un wina gars manim peedōs.“

„Zil labyrabt winsch Zuhß buhtu peedewis, ja Zuhß buhtu raktijuschki. Alafsch winsch ar manim pahre to runaja; winsch finaja, ka es ta weenigä dwehfele, kam wareja ufstizetees.“

„Waj tad winsch Zuhß nelad neteiza, ka es esmu raktijuf?“ Leonija ahtri walodä krita.

„Nefad!“

„Nu, es tal winam mafalais waj reifas feschas biju raktijufi pa to laifu, kamehr wina atshaju. Rappar, man jadomä, ka ari Zuhß par manim zitadi domajet, kas manim gauschi fahp. Rau, no ta laika, kamehr mana pamahte mahjä nahja, manš tehws pret mani weenaldfigi isturejahs, fawt es stipri tizi, ka winsch manu mahiti bija loti mihlejis. Un schi weenaldfiba pret mani wairojahs, kad manš puabrhlis pafaulē nahja; es domaju, ka ari Zuhß to wifu manijah.“

„Tä gan bija, bet wina waina ta mafal bija.“

„Nefä winaš? Warbuht ka wina to ar fawu ahriku flaitstumu bija famaldfinajufi, un wina ari prata, pahre to waldbht. Wina pawehleja, un tam wajadseja flaufht, bet waj wina ari waretu to pawehleht, ka lai winsch mani nemihle?“

„Mana jaunfunds“, to winsch naw darijis; wina leelakä firds wehlefchanahts bija, reis dehlu dabuht un —“

„Rappar, pahre tam walti nerunahm, es to pati fawä firdi fajutu, fa mana tehwa mihlefitiba winam bija laupita. Eizeet manim, tas war gauscham fahpeht. Ir teefa, ka es fawu pamahiti newareju mihleht; winaš lepniba, nemihliba un naidigs prahts mani no tam attureja. Winaš naids pret mani wairojahs. Un kad fahdu reifi ari tehwar par winaš nemihlibu fuhdsejōs, tad winsch uf tam nek-laufjahs, bet mani wehl isbraha, un tahdä wihfē es biju ta fwefchi-neeze fawä dšimtenē. Tä fahdä deenä kahds jauns zilweks muhsu mahjä nahja, kura usdewums bija, manu jaunakō brahlj mahzibt un audfinahit. Man Zuhß nu newajigaja wairak stahstihit, lä un zaur to tas nahja, ka es wina mihleju, zehlon uf tam bija manä dshwes wihfē atrodams; es jutōs fewi laimiga, ka mani wehl kahds wareja mihleht. Zuhß wina jau ari pafinahit no dabas wihzauri lä ifweizigu, laipnu wihru, kuru wajadseja mihleht, ja wina tuwal pafina. Bet lamdeht manš tehws mani no tam ne-atsfargaja? Kapehz winsch mani uf scho behdigu nomaldifchanaht nebarija ufmanigu, lä winsch manu mihlefitibu mehdä nosault? Waj winsch to wifu nenomanija? Nē, til preefch fawas laulatahs draudfenes un dehla winam bija azis un aufis, bet muhs pawifam ne-eewehrojaja. Es wehl biju jauna, nefapratiga meita, es pat leelafajam neleetim buhtu wareju ufstizetees, bes fa mani kahds no tam buhtu atturejis. Til wehlat dabuju finahit, fa mana pamahte muhsu paflepenu fatifchanaht ir weizinajufi ar nodomu, lai manš tehws jo ahtraki mani no fewis at-fstumu. Arturs nehmoht drofchu firdi un prezeja pehz manim. Zagad til dabuju finahit, fa ne-efmu fwefchneezee, bet tehwaam meita. Zeeti, apwainodami wahrdi bija jadšird, tapu lä zeetumneze tureta, un pamahtes naidigais prahts wajigaja mani no rihta lihds wafaram. Arturam bija tuhliit mahja ja-ahfahj, bet winsch atrada lihdfelkus, ar manim fahfrotees. Ko Zuhß buhtu manä weetä darijuschi?“

„Wegis paraufftija plegus.“

„To wifu nefad ne-efmu peedshwōjis,“ winsch atbildeja.

„Tä domaju, kad Zuhß piemak til bahrigi fpreedahit. Waj Zuhß ari tagad waret uf manim dufmot, ka iffamifchanaht scho foli fpehru?“

„Ir teefa, fa bija weegprahitigi daribts, fa manam bruhiganam wehl ne-bija weetas, bet uf tam es nedomaju, jo weenigä wehlefchanaht til bija, — zeetumam ifbehgt. Debesi bija pahr mums fcheligä, ka Arturs kahdä mafä pilfektinä dabuja wehtu; ifpctri nedelas wehlat mehs fwinejahm, mana laulata drauga draugu, wezaku, brahlju un mahju farpä, famōs kahfas.“

3. un 4. Augustā jauni skolneeki usnēti, un bija tai deenā 24 meldejušēes, no kureem 20 tapa usnēti. Mahziba pati eesahkās no 9. Augustā līdz 15. Deceberim, un no 7. Janwara līdz 15. Junijam š. g. Tai starpā bija wehl 2 nedēlas Leeldeenās brijwdeenās. Bes augstākām bānizās un kroma swebtām deenām, tapa reis weens mehnefē skolneekem brijwlaiks no mahzibas atwehlehts, lai pa to laiku seminaristi zaur mahzibas afahlschānu un ihpafschu grammatu lafischānu sribās, domas u. t. pr. frakhtu un tahs usfihmetu. Behn par sinodes laiku, 23. Augustā, dewahs seminaristi un wiš skolotaji us Rihgu, lai tur Doma bānizās ehrgēes dširdetu un ar tahm eesafihstos, tad teateri apmekleja, bruneneeku namu, bilschu istahdi, Gertrudes bānizu, Kreemu katedrali un wehl zitās eewehrojamas weetas. 24. Augustā wakarā wiš us mahzāhm dodamees, wehl no Ēdinburgas līdz Dubultem juhru apluhfoja, kur tad atkal wagonēs fehdahs. Lai no zefoschānās atpūstos, netapa 25. Augustā mahziba pasneegta. Pehz pabeigta skolās laifa iſgahja š. g. 1. Junijā seminaristi un skolotaji us Dūkuma un dewa 2. Junijā pulksten 3ds pehz pusdeenas tur bānizās un 1/2ds wakarā Durbes parkā kongertu. Eechemums bija kahdai nabaga atraitnei par labu nolēmās, un pehz iſdoschānu atrekināschānās tai ari 125 rubli tapa pasneegti. Iſgahjušā gada Oktobēri sanahza seminaru preefšchneeziba kopā, sem Wiſtu barona v. Koppa preefšchneezibas, deht eewehschānu un iſdoschānu fastahdiſchānās, un kas ari ſchi gada Februāri no Kurfemes muiſchneezibas tapa peceemās un apstiprināhts. Pehz ſchi pahrlata top if gada 10 tuhtst. 300 rubli preefšch seminaru iſdoti, t. i. 672 rubli wairaf, nekā senaf. Zaur Kurfemes muiſchneezibas labprahstibu tapa jau 27 gadi pahstahwigi bruhketās skolās ehrgēes pahrbuhwetas. Pehz eepreefšcheja aprehknuma iſnahza 499 rubli, — bet pehz pabeigta darba tahs iſnahza uš 514 rubleem dahrgās. Darbs tika no ehrgēku buhwetaja Krehflina ſga un wina palihga 11. Junijā š. g. pabeigts. Latweeſchu walodas skolotajs Haasnera ſgs tapa par skolotaju un ehrgelneeku Glōka (Widſeme) uſaizinahts, tur tas ari iſgahjušā gada beigās aiſgahja. Wina weetā tapa Dſchuhftees bānizās skolotaja Weidemana ſga palihgē, Kleinberga ſgs, iſwehlehts un ſchini weetā š. g. Merzā apstiprināhts. Uš ſchi gada eſfameni 17. Junijā peeteizahs 20 seminaristi un 9 eſferti jeb ahreneeki. No seminaristēm dabuja 5 pirmo nummuru, profi: Janis Stuhtran, 19 1/2 gadu wezs, no Wez-Saukas; Roberts Fielhold, 19 1/2 gadu wezs, no Jaun-Jelgawas; Kriſchjahnis Goldmann, 19 1/2 g. w., no Graubupes; Janis Stranting, 21 1/2 g. w., no Wez-Saukas; Janis Waiwer, 20 g. w., no Wez-Saukas. Otru nummuru dabuja 8 seminaristi: Alfrede Gūnter, 21 1/2 g. w., no Ziroles; Ernsts Jāger, 19 g. w., no Dſchuhftees; Kahrlis Rinde, 20 g. w., no Randawas; Wilis Furmal, 20 g. w., no Lipstummisſchās; Frijis Bepul, 20 g. w., no Jaunpils; Augusts Blumfeld, 19 g. w., no Dſchuhftees; Jehlabs Balgar, 19 1/2 g. w., no Grendeſ; Juris Druja, 20 1/2 g. w., no Neretas. Treſcho nummuru dabuja 6 seminaristi: Juris Robeſch, 21 g. w., no Leel-Gezawas; Janis Robs, 19 g. w., no Wilzes; Pehteris Semneef, 22 g. w., no Ma-Sunaftees; Jehlabs Spanger, 21 g. w., no Wez-Saukas; Mahrtinſch Spihdain, 20 1/2 g. w., no Ēngrahwes; Jehlab Uſſin, 19 g. w., no Bahreles. No eſfterneem dabuja tikai 2 leezibas ſihmi: Ernsts Kette, 20 3/4 g. w., no Sabiles un Peter Apfen, 48 g. w., no Krihburgas, — abi treſcho nummuru. No seminaristēm, Jehlabs Drenger, 20 1/2 g. w., no Rundales, dabuhs treſcho nummuru leezibas ſihmi, kad tas wehl Kreemu walodā eſfameni pahahwehs; tāpat ari eſferti Meleif wehſturē un geografijs, Freymann mahzibas iſweizibā, un proti ar otru nummuru, un Pelz wehſturē, ar treſcho nummuru.

Pehz ſchis kronikas nolafischānās minete abiturienti katrs ihpafchi no direktora ſga dabuja ſawu diplomu, un tad atkal ar korali "Teizi to Kungu, to godības Kehniru ſwehtu" ſkolās aktus tika pabeigts.

Cepni un bahrgi ſogi.

Kā mums ſino, pagahjuſchā mehnefi Škēhdē, pee Talsēem, wairaf kungu ar it ihpafschu noluhku ſapulzejuſchēes, proti, lai norunatos, kahdā wiſē R. Kundsina mahzitaju, ſawas iſtureſchānās deht, waretu noteſahst un noſodiht. Šchē laſitajs gan praſihs, ko Kundsina mahzitajs tad iſhti dārijs. Nu wina grehti pahstahw eelſch tam, ka pahrl "tautu, tauteeti un tautibu" Walmeeras Latweeſchu beedribā runu turejis, kuru ari "Austrums" un "Latw. W." nodrukajuſchi. Šchāi runā minetais kungs, kā muſhu laſitaji atmineſēes, iſteiza ſawas domas pahrl to, ka ſawu tautu mihleht un preefšch winas publetees, eſot latra tauteeſcha peenahkums, bet tautu kā ſlauzamu gowi iſleetaht un tauteeſchus tiſchā prahtā ar zitahm tautahm ſarihdiht, wina it nekahda labuma newarot atneſi. Tas ir wiſē R. Kundsina ſga grehts, un tahda breefmiga grehta deht minetā ſapulze ſpreeduſi, wina Rihgas Latweeſchu beedribās ſinibās komiſijā apfuhdeht un weſperſi, tur atbiideht. Šcho ſpreedumu wairaf pagasta ſkolotaju un wiſi Talsu aprinka-ſkolotaji, iſnemet tikai pahschu direktora kungu, taiſjuſchi. Pateſi, tē newitūs eſchānjahs prahtā ſinamā teiſa, pahrl kowahneem un ſwirbukeem, kuri leeliſtā teeſas ſehdeſchānā ſaimneeku noteſaja par to, ka par ahtri kweeſchus noplahwis un kowahneem un ſwirbukeem ne-afſahjis brijwu baribu.

No ahrlsemehm.

Wahzija. Wahzijas keizars Wilhelms, kas wehl arweenu Gmſas amotōs uſturahs, eſot itin ſpirgts. Gandrihs katru deen' wiſch pahraukajahs pa apfahrtējo koſcho apgabalu un iſdara kahrtigi wairaf ſundu deenā tekoſchās waldebās dāriſchānās. Walſis kanzeris firſts Wiemarſ, no Riſingenes pahrbrauzis Berline, noſwineja ſawam otram dehlam Wilhelmam kahſās, un tagad uſturahs ſawā muiſchā Wazjinā. — Schinis deenās prozeſe pret anarkistu Dieſte, kahdu kurleneeku, kas Frankfurtes poliſiſtu Kumpſu nolahwa, pabeigta. Schini prahwā jau atfal wareja nomaniht, kahdi laudis ir anarkisti. Wi-nuſ jau nemas wairē newar ſaukt par zilwekeem; tik negehligi ſcho kautinu prahti zaur mahzibahm, kurahm tee peekriht, ſagroſiti. No Deewa un zilweku liſkumeem wineem wairē naw ne jauſmas. — Bet wehl wairaf nekā ſchi prozeſe Wahzijas prahtus, un jaſaka — gandrihs pus paſaules, ta prozeſe pilbija, ko Schihdi pret pilsgalma mahzitaju Stōckeru eſahka un kas pawiſam zitadi iſbeidsahs, nekā tee to domaja. Schihdi zereja Stōckeru, tā ſakot, nogalinaht un wina wiſas paſaules preefšchā noſengahst; bet zaur to nu paſchi leeliſkam iſblameerejuſchēes un Stōckera peekriteju pulks wairaf peeaudſi.

Franzija. Franzijā buhtu ſchim brijſcham meers, ja tikai Frantscheem negaditōs Lonkinā daſchās pahrtreigſchānās. Meers nu gan ar Kihneefcheem ſlehgt; bet winās malās tam maſ ſwara. Kad gubernators Kurfj Anamas pilſheitā Huē eegahja, wina leels pulks ſaldatu aplenja; ar leelahm publehmt tas iſglahbahs. Tagad, ſinams, meera pahrlahpeji apſtrahpeti un dumpineeki apluſinati. Bet no ſchi gadijuma redſams, zil maſ Frantschi ſpeji Kihneefcheem uſtizeetes un uš wina meera lihgumu palaiſtees.

Spahnija. Koleeris wehl arweenu Spahnijā naw iſbeidsēes. Un lai ari wiſch tik leeliſkam tur wehl netrako, tadſchu tas prahwu ſkautu zilweku ſawalſina, jo deenā kahdi 1000 kauſchu ſaſlimſt. Kehniniſch, kā jau ſinots, apmekle tos widutſchus, kur ſehrga ploſahs un nelaujahs atbaiditees no ſchih ſlimības.

Egipte. Sinas peenahk, ka mahdijis eſot kritis un wina kareiziwi ſawā ſtarpā ſahluſchi kildotees. — Ja tas teeſa, tad Sehlābris un wina miniſterija tikai war preegatees. Tas daudſ pahrgrofa Anglijas un Egiptes leetas.

No eekſchsemehm.

No Leifcheem. Bauſkas puſes Leifſchmala top ſcho wafar' beeſchi ween no negaiſeem peemekleta. Kā jau "Latw. Wiſis" wehſtihts, 28. Maijā ſchē neredſehts un nedſirdēhts negaiſs ploſjahs, tihrumus, ehlas un meſchus nopofidams. Toreiſ tika meſchōs loki gan ar wiſahm ſaknehm iſrauti, gan pahſchā wida pahrlauſti; ehlahm gan jumti nozelti, gan tahs pawiſam apgahſtas. Ihpafchi kabtunu ſahdſcha daudſ zeeta. Tur tapa ehlas kruſteem un ſchlehrſam tā ſahweeſtas, ka newareja pehzak ſinahst, kurfch gabals katram peeder. 15. Junijā ap Linkawu atfal breefmigs negaiſs ploſjahs; lija tahds leetus, ka bija jadomā, nu buhs otri grehku pluhdi. Wiſas malās pahrluhda un ne tik ween wafaras, bet ari ſeemas ſehjumus iſrahwa un iſpoſtija. Muſhes upe uſpluhda, kā pahſchā pawafara. Teiz, ka ſchē Schihdi no Linkawas uš mahjāhm eedami, eebehguſchi kahdā ſchuhni, no negaiſa glahbdamees. Bet par nelaimi ſchē ſibenis eespebris un trihs Schihdus pawiſam noſtis, otrus trihs apdullinajis, tā ka teem tagad lozētki ſihwi.

No Schaimes puſes (Leifchōs). 3. Junija nakti nodedſa Šihles muiſchā leels, ne-ahdroſchinahts lauka ſchuhnis, kura rentneekam ſadeſa bes zitahm mantahm kulamā- un linu miſtamā maſchina. Treſchajā nakti pehz tam, 6. Junija nakti, tahs pahſchās muiſchās eedſihwotajus iſbeedeja atfal uguns grehts; jo nu deſta wahguſis un laidars. Lopus no laidara gan iſglahba, bet wahguſis ſadeſa wiſi rati un aiſjughumi, un laidara 88 ſofis. Pa abeem uguns grehkeem rentneekam ſkahlde līdz 2 tuhtst. rublu; 4 wihi no kahdās ſahdſchās ſtreedami, uguns grehku dſehst, pamanija, ka ari pee rijas jau uguni patlaban peeleef. Scheem laimejahs titlab uguni tē aplahpeht, kā ari peelizeju, pahſchās muiſchās deeneſteezi, ſatwert. Gefahkumā ſchi gan leegufees, bet pehzak iſteikufi, ka wahguſi un laidaru, kā ari diwi deenas agrat nodedguſcho lauru ſchuhni nodedſinajuſi. Dedſinataja ir 21 gadu weza, katoliziga meita, kura, kā pati ſakot, eſot no jiteem uſpirkta, wiſas muiſchās ehlas nodedſinaht. J. K.

Widſeme.

Rihga. Dſird, ka jaun-eezeltais Widſemes gubernators, generalmajors Sinowjewa ſgs, 10. Julijā atbraukſhot Rihgā. — Sino, ka zeku miniſteris, generalahjutants Poſejets, un dſelſzjelu nodatas direktors, geheimrahſts Salows, apluhſchot Bentzjels un Leepajas oſtas. — Rihgas muitās eezirtna preefšchneeks no zefoschānās dāriſchānās atfal pahrbrauzis mahjā un uſnehmis ſawu amatu. — Kahda blehſchu banda, kas nodarbojuſees ar uguns peeliſchānu, ir uſeeta un apzeetinata. Pahrmellejot iſrahdijahs, ka blehſchi bija no dahcheem ſalihgti, lai peeleef uguni ahdroſchinateem nameem. Atroda grammatu, kura eerakſiti to wahrdi, kas blehſchus lihgufchi un zil daudſ naudas tee wineem deht noſeeguma iſdāriſchānās dewuſchi. Atkaſtā grammatā ari rahdihſ noſeegumus, kur beedriba neſinadama jau daſchu ſummu naudas iſmaſſajuſi.

Julija Gentschela kautawu un ſpihkeri, ko uguns ſeemā nopofitija, ſchinis deenās atfal breefmas peemekleja. Kodedſa kahdi 2 ſchuhni. Pateiziba uguns-dſehjejeem, ka iſglahba dſihwojamo ehku, kas jau ari aiſdeſahs. Škahlde ſneedsahs līdz 1500 rublu. — Junija pehdejas deenās kahds 26 gadu wezs wiſriſchis, Kriſtjans Jāgermanis, noſchahwahs. Minetais zilweks, kas bija peerakſiſees pee Jaun-Auzes, pehdeja laika ſuhdejees pahrl galwas ſahpehm. — Majorōs tagad pa bahdes laiku daudſ ſagtu uſklihdufchi, un tur ſtrahdā pahrdroſchi ſawus nedarbus.

No Iſſchikiles. Eſtdeen, 22. Junijā, bija pee mums it breefmigs laiks, leels leetus ſaweenots ar kruſu. Kruſa bija tā meſcha ahbola leelumā, ſkaidrē ledus, trihſkaintais. Pee labības

"Ari to es wehl neſinaju." Kaſpārs iſbrijnijas ſajija, „un tizu, ka ari v. Weinberga ſgs to wehl neſinaju.“

„Tad manas wehſtules ir noſaudetas.“ Leonija ſapihkufi atbi-deja, „es winaam preefch un pehz kahſcham raſtiju, ari wehlah wehl raſtiju, kaut gan manō wiſrs to leedſa. — Nehija wiſ ubagu wehſtules, paldeews Deewam, muſhu eeahſchānās ſedj muſhu iſdoschānās, es tik ſawa tehma deht ſwehtibās luhdu. Bet kad atbiidi nedabuju, tad ſahlu maniht, kā ta leeta iſhti ſahw, un tamdeht nahzu pati, ar wina ſatitees. Raſtiju ari winaam, ka Deewō muhs ar dehu ſwehtijis un luhdu wina luhmās ſahweht, un ſchodeem gribeju pati wina uſ kriſtibahm eeluhgt. Tā tad nu mana leelā wehſchānās naw peepidijufees, es padodōs Deewa prahtam.“

„Ak, kaut jel Juhs wafar buhtu amahluſchi!“ ſirmgalwis aiſgrahbis runaja. „Lidſ ar Juſhu aiſeeſchānu ir ari wiſs mahju meers juſis. Ir daſchās leetas notuſchās, pahrl kurahm tumſcha ſega tapa pahrwiltā; bet kaut ari von Weinberga ſgs noſlehpumūs ſargaja, tad tas neweenam paſlehts nehja, ka wiſch loki zeeta un nelaimigs bija. Kepnāhs kundies daba nehja wirſtotu un von Weinberga ſgam bija tā wehrgam japadodahs, — ja kundij un behrnu aiſdihst negri-beja. Waruhst ari, ka wiſch daſchu nemas ſinahst nedabuja, pahrl to deeneſmeeki jotoſami tehrſija. Waj wiſch ari neredſija, ka mihligi wina zeenigā kundie ar wina behrna audſinataju iſtorejahs? Bet wafar, ihſi preefſch ſawas nahwes, wiſch wiſu nomanija, kahda iſchuhſcha tam par laulatu draudeni bija. Wiſch ſaſtima wepſeſchi, tublit pehz notaretas puſdeenas, un tik-to Schulz — tā mahju ſkolotaju ſauz — bija iſſajijis, ka von Weinberga ſgs ar koleeri eſot ſaſlims — tad zeen. kundie ſawās iſabās eelſehdſahs, — Weinberga ſgs palika weens patſ libſ ſawai miſchānai, neweens par wina neruhpejahs un pat pehz ahriſta neſuhitja, — un tad ari pehz atminejahs, tad jau bija par wehlu.“

„Breefmigi!“ Leonija iſſahzahs. „Un teeſcham ari manim ne-buhtu ſina ſuhrita, es ſchis ſeewās dabu un prahtu paſiſchu, kuras ahrihs ſkaifums tik weenigi manu tehwu bija apmahnijis.“

„Es baltijos, ka Jums ar wina nahtees grehti galā luhst.“ — Kaſpārs lēht turpinaja. „Kunā, ka v. Weinberga ſgs wina weenigi par ſawu maniteezi ir ehgchlis un ſawu meitu armantojis.“

„To wiſch newareja!“

„Kundie, Schulz ſgs eſot labſ liſumu pratejs.“

Leonija luhfoja, ſtamju pilna, ilgi klaju zeedama preefſch ſe-wiſ, pee ſahpſchm peedeerōjahs eenaids.

„Nu, man jau uſ tam ſagatawotees waiſadſeja,“ wina pehz kahda brijſcha atfal runahst jahra, ar leeli iſmanibu prata wa ſew mantojumu droſchahst, jo wina arweenu ſawai apneſchānai ſalpoſa, ta: noluhſt lidſkeli ſwehtijot. Es grihu ſawam laulatom drau-gam tublit ſina dot, lai wiſch nahſ teſtamenti (mantas nomehſchā-

nas raſtu) pahrbahdiht; ja raſts buhs pateſs, tad lai wina patur ſawu laupijumu.“

„Kundie. Jums gan ir teeſiba, teſtamenti par pilnigi derigu ne-atſiht, bet tahdōs teeſas ſtrihdōs —“

„Nerunāſim wairē no tam, kamehr mana dahrgā tehwa lihtis wirs ſemes ir! Waj Juhs ſineer, tad wina paglabahs?“

„Rihnu preefſch puſdeenas.“

Leonija pazehlahs; iſ wina ſeijas wareja maniht, ka bija apnehmufees wiſam neſchābigi zelā ſahtees, kas pehz prahta neubhtu.

„Es ſahſchōs winau preti,“ wina ſajija, „es praſiſchu no wina atbiideſchānu, jo tik wina ir manas wehſtules ſanehmufi un ſlehpufi!“

„Waj tizeet, ka wina ſew par wainigu atſihſees?“

„Nē, bet winau tehma ſinahst, ka es winaas wiltigūs un ſliktūs darbus ſinu, kuri mana tehma mihleſtibu un ſwehtibu manim laupija. Kaſpar, waj Juhs mani negribeet pawadiht?“

„Kad Juhs pawehleet —“

„Es Jums newaru nekahdās pawehles dot, bet tik luhgt. Bet tas ir teeſa, koleeris ir lipiga ſlimība, un es nedrihtſtu pagehrehst, ka Juhs breefmas dotos.“

„Šchōs pehdigūs wahrdus bija Leonija ihpafchi ſkali runajuſi; winaas ſids buhſchāna tahdus ſhwūs wahrdus pret wejo, uſtjigo ſu-laini iſrunahst eedema, kurfch ne wiſ ſawu dſihwibu, bet ſawu droſchu, labu dſihwi zaur tam ſaudeht wareja — ja ſawas maiſes dewe-jaſ eenaideezi pawadija.“

Kaſpārs bija jau par wezu, ka to wiſu bes apdoma pahrl galwu buhtu laidis, jo neſinaja, kur ſawu ſirno galwu gulditu, ja iſ ſchis mahjinas iſdihst taptu. Apdomigi galwu kraidams wiſch jaunai kundiei pafai luhfoja, kas ahtri pilij tuwojahs.

2.

Tai pahſchā ſtundā, kad Leonija dahrlneka Kaſpara mahjinā eegahja, nodarbojahs von Weinberga zeen. kundie ſawā gebrkambari, ar daſchu wegu aktu un dokumentu jeb apleegināschānās raſtu zaur-luhſchānu.

Wina bija ſlaika, ſalta un wehl arweenu ſmuka ſeeweete, go-dajamā un bihtamā iſſkātā, ſtarp 30 un 40 gadeem.

Winaas ſmalts ſeijs bija ruhtuma, bahrguma pilns, winaas tumſcho aju ſtāts bija gluhneſchānai lidſgūs; — tas no winaas ſkaifuma daudſ ſaudeja.

Kas ſcho auſtto, lepno waigu ilgali apluhfoja, tam bija jaſpreech, ka ſchi ſeewa luhdzieribu, ſchēhſirdbihu pret gita zeedānahm nepaſiht, ka winau iſdēprahſts trubſt, ka winaa zītē nelas naw, ka ſkaifis, marmoram lidſgūs zimefa tehl.

Iſ winaas zeeta, nopeetna waiga iſſkātōs wareja paſibt, ka wina neſchāubigi to zeku gabja, kurfch winaas mehrkim tuwaki wēda un nekahdus ſchlehrſiws nepaſina un ſatru zihnaru droſchi uſnehma.

Winaas drehbes bija iſmekletas — jo ta mihleja wiſeem labpa-tiſt. — pat pee winaas melnahm truhw'drehbehm, kuras wina ſcho-deen walfaja, bija ſchis nodomōs manams. Šchi patik-griba bija ari pee winaas kambara iſgrejnoſchānās manama.

Preefſch winaas ſahweja ſmalſi gebrbees kungs, maſs no au-guma un ihpafchi ſhmigu ſeju. Waj wina ſchim patikt gribeja? Waj wina ſaiſiht gribedama, wina greſnumam ſalpoſa? Sulaini daſchadi pahrl to ſpreeđa, redſeja daſchu lo, kas nelaiſka fungam bija pa-ſlehpis palijis. Wini ſinaja, ka Schulz ſgs loki allaſch ar v. Wein-berga zeen. kundij daſchadā laika un daſchadās weetas ilgi un ſlepeni ſatitahs un ſarunajahs, un ka v. Weinberga ſgs no tam nēla neſi-naja, wini bija daſchus ſlepenus ſtatus manjuſchi un ſwarigus wahr-dus dſirdejuſchi un iſ ta wiſa ſawus ſpreedumus taiſjuſchi, un no tam nēla nēla neſinaja. Gan wezais kambara ſulainis leez-i-naja, ka ta ne-efot mihleſtiba, bet bailiba, kas v. Weinberga zeen. ldiſi pee ſchi wiſra ſeemot, bet ſchi leeziba bija getiga, uſ lam nekahdu ihpafchu ſwaru liſt wareja.

Wales! — v. Weinberga zeen. ldiſei taf ſpehja bija, mahju ſko-lotaju iſraidiht, kā tad ſchi lepna, patwahdigā ſeewa bailes juſtu?“

„Es Jums wehl reiſ Jete — tā v. Weinberga zeen. ldiſi ſauza — ſatu, ſchēe papihri ir ja-iſinijina.“ Schulz aſā, pawehledamā balſi runaja. „Ir gaidams, ka Leonijas wiſrs pret teſtamenti iſmekleſchānu liſs weſt un ſchēe aiſſehgeletee papihri wina wehl uſ tam paſtubinatu.“

„Teſtamenti ir teeſas ſpehts.“ v. Weinberga zeen. ldiſe niſina-dami ſmeedamees atbiideja, „mans adwolats par to mani ir pilnigi meerinajis, tad winaam notaſtu rahdijis.“

„Bet iſ ſchēem papihreem ir redſams, ka ta leelā mantas dāta Leonijas mahtes ihpafchums ir, tamdeht nomitejs ari par to pilnigi ſpreeſt neſpehja.“

Weinberga zeen. ldiſe leham galwu groſija.

„Leonija ir ſawu daſu dabujuſi,“ wina auſſi atbiideja, — „ta-deht winau ari nekahdās praſiſchānās wairē naw.“

„Ja, tik tad, kad ſchēe papihri ir iſmihinatu.“

„Nu tad, ja Juhs pahstahweet, ka wini ir ja-iſinijina, tad ſwee-ſcheet tos Eduard uguni.“

„Tas ir waiſadigūs,“ Schulz, papihreus ſanemdoms un ſaminai tuwodamees, atbiideja. „Tas buhtu ihpafchi preefſch manim apmeeri-nadami, kad Juhs man atwehletu, nelaiſka papihreus zauri luhſot un ſlahdigōs iſmihināht.“

„Waj tas jau naw notijis?“

„Tikai pawerſchu, ari domaju, ka raſtamā galda poſlehtas wee-tas ir, kuru iſmekleſchānai uſ wiſadu wiſi buhs notikt.“

Schulz bija ſchōs wahrdus runadams, papihreus leezimās eme-tiē un palika klahst ſahwot, kamehr leemas tēs aprija.

ir daudš fahades padarists, pee mums Iščkile til pa dakai; bet muhfu nahburgu draudš, Leelwahrdē, it glušči dascham pawisam rudši nošiti. Rahdam Leelwahrdes fainneekam akas windas kofe pahrlausis, sehtas apgahstas un wehl zita fahde padaristi. Ari muhfu apgabalā ir daschāi labai ehkai jumts noželts. Zitadi ar muhfu sehjas laukeem it gauschi labi rahdāhs. Ar Deewa sehchla- stibu mehš, Iščkileceki, zerejam sehogad us labu plauju. Mahjums.

No Alšwikeem. Peļz aulsta, flajja pawafara no 8. Junija fahlot, laiks apmetahs faufs un karsts. Daschās deenas, tā 13. un 14. Junijā karstums sneedsahs lihds 32 grahdeem ehna (?). 19. Junijā pulstien 2ds peļz pusdeenas usnahja tahds pehrlona leetus ar breefmigu wehtru, ka diwu stundu laikā wiš lauti apafsch uhdēna stahweja. Aulstis sibina spehreens eephehra Leel-Muzeneeka ehbergi, štursteni un weenu gehweli fabragadams, tā ari weenu pusjuma ar wisahm kahrtim nosweedsams. No zilwekem, kas kambaros atradufchees, tilai weena seewina, kas pee šturstena peespeedufees stahwejuš, kerta, tā ka maš azumirklos palikuši glušči sila; bet peļzaf ta atšpirguši. Rahdāhs, ka leelakais spehreena spehks wiršpus greestem ir nogahjis; zitadi gan warbuht leelaka nelaimē zilwekem buhtu notikufš; jo breefmu brihdi bijufchi wairaf nekā 10 zilweku kambari. Nolaufce kofī un isputinatee jumti rahda pahrgahjušah negaiša pehdās; bet zerefim, ka ari drihš nomanisim leetus augl- gahs pehdas pee isflahpušchajahm un nu bagati aplazinatahm dru- wahm.

3j Wez-Kalšnawas mums jafino pahri diwi behdigeem no- tikumeem. 19. Junijā nodega zaur sibini A. mahjas gruntneekam dšihwojamā ehka lihds pamateem. Kai gan ehka bija adrošchinata fawstarpigā uguns beedribā, tomehr fainneekam fahde par istabas leetahm, kas lihds fahdega. Ari ruhpes, kamehr atkal jaunū ehku us- taišis. — 21. Junijā nošliska Wešetas upē 20 gadus wejs puifis. Sirgus peldinot, tas no straumes tizis atwarā ewilktis un — pel- deht nemahjedams — nogrimis. Lihki tilai otrā deenā iswilka.

Lihzans.

Kurfeme.

No Jelgawas. Jahnu nedelā sehējenes turgū jau fahka eera- stees frišči rahšojumi, tā dahra augti un fahnes; tā leelā daudsumā jau rebamas satas štikenu ogas, par kurahm praša 6 kapeikas stopā, tā ari mafec gurkišči, kuri tagad mafkā 1 1/2 kapeikas gabalā, ka- mehr wehlah warehs 10 par to naudu pirkt. Tapat jau rebami jauni kartufeki, par kureem mafkā jaunū ehdeenu mihtotaji 7 kapei- kas stopā, tas isnahk par puhru 378 kapeikas, kamehr weze kartufeki wehl dabonami faktu deen' wefumeem par 50—60 kapeikahm puhri un ir daudšreih wehl par ne-eeahskufcheem kartufekem fmeigaki un wehlibai neslahdigaki. Bet tā jau ir: Kas jauns, tas mihtsch. — Pahri kartufekem runajot, japeemin, ka nekur gan Kursemē un Wibe- semē netiks til leelā mehrt kartufeki stahditi, ka teitan ap Jelgawu. Jelgawas apfahrtnes tuwumā ween warehs sehogad, tā no leeluma domajams, rehlnahk fahdus 11 tuhsti. mehru, un no scheem atkal pirmo weetu eemems Leel-Swehte. — Tapehž to wifu apstatotees, gan buhtu loti jawehlahs, ka tē Jelgawā drihšā laikā zeltos kahds kartufeku zuktura fabrikiš, kuram ne buht netrūhtu materiala, jo sehēitan ne ween no apfahrtnes, bet ari no tahlenes pa dšelsšezku, tā ari pa Leelupi ar laiwahm war peenahkt daudš kartufeku. Ari beetes tē top prahmā fahitā stahditas. Tapat darba strahdneeki tē jo lehši dabonami. — Teescham tahds fabrikiš buhtu wišam sehim apgaba- lam par leelu labumu.

Kredit-beedribas sekreteeris, barons Arturs Sadeņs, peektdeen, 21. Junijā, nomira. Sehīs lungs, kas bija Bree- schumuišchās ihpafschneekš, teel no daudš pufschm ar sehchlumu pee-

minehts. Ka wiščh, tā muščhās ihpafschneekš, fawa pagasta un nahburgu mihtestibu bija eeguwis, to fludinajums leezina, kas ro- nahs sehīhs deenas nummurā. Tani aischahjeja atraitne isfala pa- teizibu Breeschumuišchās un ziteem fainneekem par fudraba peeni- nas šiimi, lo wini nomirejam dewufchi. Tā tad tē jau atkal fahdra šiime, fahdi augti baidami, ja muščhās ihpafschneeki ar faweeem pa- gasteem dšihwo meerā un fahzibā.

Swehtdeenas gahneeki. Swehtdeen 23. Junijā gar upmali pastaigadamees, eeraugu aif Drihknes us Leelupes salinas baru zil- weku, kas naigi ween, nelo nerehkinadami par swehtdeenu, ne ari fahndamees us tuwejo bahnizas tornu swaru aizinašchānu pee de- wakalpošchānas, riškohahs ar seena wahlfchānu, ko laiwā lahdeja deht tahlakas aischuhtschānas. Gefahlumā newareju deewegān is- brihnitees pahri tahdu minetā bara ischahlibu; domaju: „Nu, tas tadšchi ir atkal kas jauns, kad Sehīhdi, nehedadami par karsto fauli, til munderi gar seenu puhlejahs.“ — Bet ko tuwaki peegahjis eeraugu?! — Sawus pahča tauteeschus un swehta ewangelijuma tizibas lojeklus! — Behdigi to noflatidamees eedomajos: Waj gan mihtee tauteeschī nebuhs nēka no trefchā bauschla mahzibas dširdeju- schi: Waj teem ari nebuhs gan pa simts reišahm pee firds likti tee swehti, beedinadami wahrdi: „Peemini, ka tu tahs swehtas deenas swehti!“ — Tā pee fewis domadams, isdširschu ari kahdus garam gahjejuš, kuri pahri to pahču leetu errojahs. — Tē ari teem fahdi Mofus tizigi peegadahs un us strahdneekem rahdidami faka: „Nu, waj redet kristige, kahde Juhse tizibe?! Domaju, teefa gan, bet ruhkti un nepanefami tas bija no Sehīhdu mutēs dširdeht, kuruš mušfeje daudš reiš tizibas deht issobo, un kuruš mehš daudš reiš leelamees pee fawas tizibas atgreest. Netizu wis, ka teitan eera- dahs pee darba tilai tahdi, ko spehdigs maišes truhkums dšen, sweht- deenas likumus pahrlahpt. Warbuht leelā pufe bija to starpā tahdu, kas gribeja Jahnu wafaru lufšigi ušdšiwot, un ari tahdu, ko mantas kahriba dšen, ne-eeehrohāmi nēmas muhfu Kunga un Meistera wahrdus: „Ro tas zilwekam palihds, kad tas wifu pafauli fawanto, un tam tomehr dwehsele suhd.“ — nš.

Sliškoni. Apafsch Leelupes dšelsu tilta aischwini nedel' efof atrafšis kahds nošliskis zilweks, kas bijis wairaf weetas ar nahcheem faduršihis; kabatās tam atrafšis pee 200 rubtu naudas. Tai pa- chā deenā ari, ne tahd no Jelgawas pils, atrafšis kahds sliškoniš, ar fahlanu famoli gebrēes. Domajot, ka tas efof no „enkurnee- keem“. Wehl tai pahčā deenā kahds Kreems, kurwu pinejs, no- sliškis, ne tahd no Sniķes sudmalahm, blakus „brihwahdei“, zaur to, ka lehjis pahri par lehni, kas tur bahdes weetai preefchā aif- taišta. To melkejot, atradufchi wehl ari zitu kahdu sliškoni, no kura nesina, kad tas ir sliškis. — Swehtdeen, 23. Junijā, atkal kahds pahrdrošchis peldetāhs atrada kapu dšestrahds Leelupes wītāds. Peldetāhs pahrpeldejis Leelupei pahri turpat pret bahduš, un tad wehl wifadi ispededamees, dewees atpafak, — bet pufš fahzīs rinki greestees un — nogrimis dibinā.

No Frank-Sejawas. Lurenēs pagasta wezakais, Dunduru fainneeks, tā pahrid, efof paharees. Gemels efof bijis tas, ka no pagasta naudas labu summu efof preefch fawas wajadšibas aif- nehmees, bet nespehjis to wairs atlikt atpafak.

3j Dobeles. Jahnu turgū ir jau palaišis. Ari sehē Do- belē notureja „Jahnu turgū“ otrdeen, 18. Junijā seh. g., — tas ir tuhliht pehž tam, ka Jelgawā beidjahs; bet sehē tas nebija wis til plafschs, nedš ari tahda redse, ka Jelgawas turgū. Sirgu preefch pahrdrošchānas nebija nekahdu fawestis; tilai reiš Iščhigāns luhkoja kahdu fawā tihflā eesweijot — us mitofchānu; — bet ari tam scho- reis nekās nekehrahš. Raga-lopū bija labs pulzjins, — bet ari deewegān dahrgi. Aitu, zūhku, šwenu un dahču zitu fainneezibas rahšojumu ari bija deewegān dabonams. Tirdzeneeku bija laba daļa fabraukufschu; andele tika turpinata. — Skumediju bofchu nebija neweenas; tilai dahči Jelgawas fihl'krahmju andelmani un šwju pahrdewēji fawas atweštahs prezēs fabraukufschem tirdzeneekem pee- dahwaja. Senal tani „Jahnu turgū“ bija prezēs brihw eewēš beš- tulles; bet tagad jau peenahziga zena par eewēsto prezī jamafkā, kas

„Ja rakšamā galdā kohdas paslehtas weetas buhtu, no tam es nēka nesinu.“ Weinberga zeen. Iše atteiza, „es tadšchi finatu, jo mans wihš man nēka neslehpā.“

„Awchleer, — pehdigā laikā wiščh lihahs, ka pilnigi ne-ustize- tos, un tas jau war buht, ka kahdu wehlahu rakšu buhtu tihšis, kuršch agrako testamenti atšpehlotu.“

„Leonija par labu?“

„Waj Juhš pee tam waretu fchaubitees?“

„Pateš, kad tehms ar meitu buhtu meeru faderesufchi.“

„Kad Leonija wizu buhtu luhguš.“

„Schulšs parauktija plezūs.“

„Sinams, Juhš gan wiras wehstules fanehmahnt un isnihzina- jabt; bet tomehr ar wifu Juhšu usmanibu warea fahda wira rotās kluht.“

„Tad wiščh man to buhtu teizis.“

„Kas šin! Kad wiščh pilnigi ne-ustizejāhs —“

„Eduard, lamdeht tā behdatees?“ Weinberga zeen. Iše fmaidi- dama fahija. „Testamente ir spehls, mehš manū fanemšim, eefams wehl Leonija no tehwa nahwes šiau fanemš, tad jau ari wehl ir laiks, dahchās breefmas nowehrt.“

„Tagad es til ar weenu leetu nodarbojos, ka fchi breefmigā šli- miba —“

„Schīs bailes ir wellas, Jete, es ešmu wifu darijis, kas pee- lipšchānu atšpehlo.“

„Un tad ahriš nahšis?“

„Zahfeps fchotihst aischahja, es domaju, ka wiščh wizu wedihš lihds. Kad mums miščhānas šiime nebuhtu usrahdama — tad tas par wehti, ta ahriš nahš.“

„Wanam buhš padomu dot, kas tahds atgadijumš jadara, Juhš redseet, zil ahtri nahwe peestidsahs, — un muhfu mahju ape- teek tahdu fahlu (lihdsleku) naw.“

„Jete, opiumš!“

„Kapehž tas manam wihtram netapa dois?“

„Gm, kas pee tam domaja!“ Schulšs aulst atbildeja. „Es at- sinu par fawu peenahlumū, wifu pirmš par Juhš gahdoh.“

„Par to es Jums Eduard loti pateijos,“ Weinberga zeen. Iše fahija, ar apmohnidamū fātu mahju školotaju usluhtodama, fufsch arweenu wehl pee kamines stahweja un domigs leemšs fahitajahs.

„Es biju pawisam beš fahchgas; al Deewš, kas tad ari us tahdu atgadijumu buhtu fahitahsees.“

„Reweens; bet ihiti nemot, bija tas preefch mums preezigs at- gadijums.“

„Sinams, jo es nu no wira ešmu atšwabinata.“

„Schulšs tain' peekridams galwu palozija.“

„Laulibai beš mihtestibas wajaga teescham nepanefamā buht.“

„Jeb waj Juhš agraki fawu wihru mihtestah?“

„Merumās no tam.“

„Ah, kad Juhš, Jete, ari leezinatu, ka wizu mihtestufchi eeseet, es tomehr netizetu.“

„Lepnā fewa farauza peeri.“

(Turpmal wehl.)

Putnu remešis.

Putnu starpā atrodahs dahchādi amatneeki. Puhž, wanags un ehrglis ir medineeki; diehwe, ganders un pible ir swejneeki; behdeliga un ftradšs ir muhrneeki u. t. t. Bet ihstēnais putnu remešis dšihwo dšilā mešā un fatur deen' nopuhlejahs, ziteem putneem mahjokūs tairidams. Trihš brahli ne-apnufschī scho darbu strahdā. Wina ba- riba ir prašta, wizu apgehbrs, tā jau pa laifam nabaga strahdneeku, no dahchadeem lupateem ir fahschuhstihis. Un tomehr fchee putni ir jautri un preezigi fawā dšihwe un no agra rihta lihds wakaram fawu amatu topj. Tee putni ir dšeni. Wišs wizu stahws ir pehž wizu amata wajadšibas irihšotš. Tam ir fakrai fahjai fšetri, loti ašī nagi, ar lo pee kofa peekertees, un tā tam naw wajadšigs ne- trepju, ne fahlahču. Wina ašes spalwas ir fihwas un ihfās, un tas us tahm tā frefhā war atšpeestees. Wina eerošchi ir štirš, zeetš knahbis, kihaln lihdsjās, ar teewu, ašu galu. Wina galwa un kalfs, ar pahča leelumū fahidšimot, ir resnāšs tā ziteem putneem, un tas spehž ar fawu knahbi ne ween kofa mišu, bet ari pahču kofu fahfaldihst. Wina bariba ir kirpiji un kodes, kas aif kofa mišas, tā ari eetrubde- juščhōs kofds un wezu faru zaurumšs peemahjo. Dšenis ari labi tah- dus kofus pahšis un mahš ušmekleht, kur minetee tahpri perinahs un kofa dšihwibu isfuh, ka tas beidšot nihšt un nokafš. Dšenam mehle ir teewa ar maseem atahlišcheem, un tas spehž to no knahja tahlu isfitept. Kofa mišu zaurfahis, tas mehli eebahsch kirpiji zaurumšs, un tahprijā eedubriš, to iswelf un apehd. Tee netaisni dara, kas mase remeš apfuhdi, ta kas kofus pošot, tos isfaldams. Dšenis wefelu un fahu kofu ne buht ne-ahsteek, bet til tahdus, kur jau kirpiji eeperinaju- schees. Wina darbošchānos apuhfodami, redjam, ka tas zir'reis no weenas pufes pee kofa zaurumu pafalis, peepeshi steidsahs kofam ap- fahrt un usmanigi kofā luhfojahs. Regi tas domā, ka jau wajadšija kofam zauri buht? To wis nē; bet kirpiji, pahšidami fawu wajataju, steidsahs kofom us otu puh, un tos fagaahdiht, tad ari pats dšenis ir us turen steidsees. Dahču reis wiščh tā peefuhst faldams, ka turpat aifmeeg, pee zauruma peekhees. Seemā tam daudš reiš peetrubst kirpiju, ko ehst, un tad wiščh puhlejahs, no zeeturifcheem sehklas isla- fihst, few preefch baribas. Tee zaurumi, ko dšenis isfak, few baribu

nahk meestimam par labu. Tulle jamafkā pehž eewēstahs prezēs wehrti- bas. — Nahkofchā mehneši zeram dabuht jaunū pasta turetaju, un pahšs pats ari tad pahrzelfees zita namā. Tagadejais wairs nepa- turehs pasta buhšchānu. Tikai jamofchēlo, ka tagadejam pasta tu- retajam pehdejā laikā loti knapi un wahji sirgi. Tā 21. Junijā pasta puifim pafafcheerus ar pahri sirgeem aifwedot us Upemuišču, pee atpafak braukfchānas, ne tahdu no Leel-Wehšes fšolas mahjas, kahdā dšilā leelgēta grahwi sirgi streipafodami eegahfahs. Bruhzes pee brauzeja gan nenotika nekahdās, lai gan draudofchi rahdijahs; tilai dihtele fahuhfa, un wezo eejuhgu sirgi trisdami pa dakai farau- stija un ratus eesweeda us muti grahwi. Laimē, ka tas tā nenoti- fahs pafafcheerus wedot. Nelaimē eestigufscham brauzejam drihš no tuwejahs fšolas mahjas aifsteidsahs pahlgā un lihdsjeja ratus un sirgus, kas bešpehžigi grahwi guleja, us zetu iswest. Sirgi bija loti wahji, un karstais laiks wehl jo wairaf wizu spehkus tamdeht no- gurudinaja. Sirgi pehž pasta puifcha isfitefchānas tilai dabonot deenā trihš garnizās ausu un fawu seenu. Tahda pasta sirgu baro- fchāna ir gan loti knapa, — pee tahdas weenmehrigās un deewegān tahlas pasta braukfchānas. Tamdeht tad naw nekahds brihnumš, kad reis ari jastreipalo grahwi. — Zerefim, ka jaunajam pasta turetajam buhs wairaf ruhpiņa tai finā, proti gahdoh par fawu pasta sirgu labumu un spehku, lai tahdam likstam waretu isbeht. Ižweens graudinšč odeses, ko sirgam atrauj, fahde pahča kabatai un rahda zeetu firdi un prahtu.

Wahl is Dobeles. 24. Junijā tapa Dobeles mifšones swehtki notureti. No pahču swehtku aprakfta gribu atturetees, zerbā, ka fahdrakas finas par tam taps pafneegtas. Tikai to gribu mineht, ka deena bija jauka, gaisš pahrdaudš rihis, un fapulzejušchees swehtku dalibneeki bija štipri pahri 2000 fahfinami. Tai pahčā deenā bija ari Anneneeki us Dobeles wezo pili isnahkufchi un tur fahumu pree- kus isrihkojufchi. Reti gan fahumu preeki tahdā leelakā mehrt war apmekleti tapt, jo laba daka no mifšones swehtku dalibneekem ari fchē peedalijahs, warea ap 800 dalibneeku rehlnahkt. Bet nu kahds wahrdš par fcheem fahumu preekem, kuruš dšeedahchāna, teatera speh- leschāna un danzofchāna wezinaja. Sehīs deenas preeki tapa ar walfis dšeesmini un trihš kahrtigu urrā atkafhts, pehž tam fahlahs danzofchāna us labi nelihšsenas weetas. Pafstapam tapa dahchās ischētrbalfigās dšeesminas no 4 wihreem, tā wihru-fora, dšeedatas. Gefahlumā gan wehl pirmāis tenors ar fahidru balši lihds dšeedaja, bet wehlahu to bija aifsmakūs fahgrahbis, ka dahchās augstafas balša weetas bija ar klufu zeechānu jeb ari nekahdru balši japa- laifch. Klufu dšeedamas weetas bija par klufu un štipri dšeedamas par štipru un pahreija no klufi un štipri tapa mas eewehrota. Wee- nigā, no pehrnahs isfahdes atlikufchā pajumtē bija busete eeweeetota, tā ari wehl dahči weesi fchē pa-ehnu atrada. Wp pilstien Seem tapa wiš fchē it meertigi tehrfēdamee, pa dakai pawehledamā balši ušafzinati, ka ari pa dakai zaur weetigo ministeriali isfraiditi — lai nu sehīs pajumtes preefchā pahfahwot, — par sehēschānu bija loti wahji gahdohs, — jo fchē buhšoh teateri spehlehst. Birmā luga bija: „Wihšina jeb pilfēhtneeks us laukeem.“ Loti jozigi bija re- dseht, ka weetigais meesta preefchāstahws ar fawu fulaini ari us fta- tuweš spehletaju starpā atradahs — allafch fahitajūs no fstatumes fkanā balši atbideja, ka dahčureiš no lugas pahchās nēka newareja fahfirdseht. It tā pa leelu leelako joku tapa reišu reišahm plaukštās firts, šwilpots un fahuks, lai jel reiš beids un ne fcho, nedš ari wehl otu lugu — kura wehl bija jafpehle — lai nespehle. Wafarā tapa pee mehnešs gaismas danzots, jo no apgaismofchānas nebija ne jaus- mas. Sekam beidšu, gribu wehl peemineht, ka fahumu preeku is- rihtkofajeem buhtū ja-eeehro, ka fchee preeki nahk weefeeem — da- libneekem — par labu un ne isrihtkofajeem ka maku pilbifchānas lihdslekiš. Par labu, janku, zeetu, lihdsenu weetu preefch danzo- fchānas, kas tal ir leelakais fahumu preeku noluhks, tā ari par ben- keem, ka fapulzejušcheem weefeeem nebuhtu fahfahw un par jo laipnu apeefchānos, isfurechānos pret weefeeem, par apgaismofchānu zaur wehlfuktureem, raibahm lampahm — lai tumšā dahča peedaufschā-

(Starees peelikumā.)

mekledams, nu ir ziteem putneem jo mihtli perekti un mahjas weetas. Tahdu putnu, kas kofa zaurumšs fawus behrnūs perina, ir pee mums fahdas 15 sortes. Wiswairaf melnee ftradš, fihles, peepani, grogafalwi un žiti. Ja zaurums ir par leelu, tad dahči putniri to ar mahleem aifmuhre mafaku un til dšurwis atfahš, kur pahcheem fahgahst. Tā tad dšenis ir putnu remešis. Bet wiščh pahšs few ari lihdsu tapat kofā eefak un to jo glihtu, labi dšiku un lihdsenu istaifa. Noteek ari, ka tam pirmā lihdsā nepatihl un wiščh fak tad wehl otu un trefcho, un tad to labako no wisahm iswehlahs. Kad tas few lihdsu taira, tad wiščh isfahchās fahdas aifnešs no kofa projam labu gabalu, lai nerahnti sehni wira lihdsās newaretu til drihš eeraudšihst. Us fmalafchm kirpiju fahidam mahitte dehš fmalas, balšas olinas un is- perina behrnūs. Jaamee dšeneni naw wifai fmuhi, bet fahpt gar kofu, tee jau lihdsā eemahjāhs, lihds zaurumam usfahydami; bet tad tee ko fwehchadu pamana, tad drihš behā atpafak. Diwi reiš, dšiejis weenā lihdsā nekad behrnūs neperē, un tā tad ari tas paleef ziteem putneem par labu. Pahči wegee dšeni arweenu ufurahš finamā mešča apga- balā, un kad tahds žits dšenis tani apgabalā parahdahs, tad maišes naidis ir gataws.

Muhfu meščhōs ir trihš sortes dšenu. Leelajeem un widejeem ir apafchās pufes fahkanas un fahni sem fahpneem melni; mafce ir apafchās pufē beš fahkanama, balt-melnhraibi un gandrish tilai wih- bula leelumā. Scheem trim brahleem ir ari trihš mahšas. Wezakā mahša ir melnā kleitē un abās jaunakohs fahds drehbēs gehbuhšchās; bet pee darba tahs, tā jau pa laifam fweeweeeshi, ir wahjafas, un zitu reis ap mihtsteem zelmeem un ftradu publeem few baribu melle. Tahs ir dšilnas. Melnā dšilna ir balofcha leelumā ar tumš-fahkanu pihli us pafafchāna. Otra ir eedfellen-fata, un tai ari fahkans zekuls. Trefchajai kalfis ir peleks, un til tehwinam ir fahkanams us galwas. Dšil- nas ari ebd, tapat tā dšeni, kirpijus un žitus tahprijūs, ko aif kofa mišas atrod, un tapat ari fawus behrnūs kofa zaurumšs perina, ku- ruz pahchās isfak.

No melnahs dšilnas ir fchahda teika pahšstama: Deewš bijis wifus wehrnūs radijis, bet gowis bijis aifmuhšs radihst. Tad welns radijis few gowis — toles, tas ir beš rageem, un ar apakeem nageem, un peelijis dšilnu par ganu. Deewam bijis fchēhl pehž gowihm, un tas fahzīs yapeefch kuhli kuhweht. Kad kuhšs bijuš gatawa, tad Deewš nolzīs isfahpi us durwo fleggijāna, un tad dšilna ganidama bijuš kahdu reis aifmuhš, tad fahfimis welna gowis fawā kuhli. Gowis, kuhli lehtdamas pahri fleggini, pahfchēhluščhās us isfahpi na- gūs, un Deewš tahm ari ragus peere eestis, ka lai welns to nepahšis. Welns us dšilnas pahri to fahufmojees, ka ta gowis isgahfinajuf, un eestis tai par galwu, kur tad ahns isfesejis. Bet dšilna mehš fcho- deen melle welna gowis, arweenu fahdama: tpru, tpru, tpru, tpru t-o-l-e! Lihzans.

Breeschu muischas fainneekem

un wissem, las kop ar teem, mana nelaisa laulata dranga peemiru geenidami, bebru deena par goda-bahwami sagahdajushi no subraa taisttu tahfeli ar fcho wirstraktu:

Muhfu firds mihtotam

jeen. dhimkungan

Baronam

Arthur von der Osten-Sacken

25 18-85 VI

Waldowsky, Sambisky, Kostof, Grunan

Breeschu muischas pagasta fainneeki.

Es no wifas firds pateizibas bodu libb ar fawem beheerem, un tapat ari fawa mihla nelaisa wihra wahrida, las diwidemil feshas gabus Breeschu muischu walbifshana turejis, laut gan tai pascha muischa nefad now dhimwojis. Pa wihu to lauru libb fcho deenat tee paschi wezee fainneeki, bef ween diwejis jeb trijās mōhjas, turās githabrigu fainneeku dehli jeb peenenti behrni tagad walda.

Dauhfahrt nelaisis loti breezajes par to, ka wina pagasta laudis it mihligi tam ufsteja, ta ka dajshu reis ari wihu klafstju radu darifshanas tee padomu mellefshu fchi pee wina.

Sirjina pateiziba wissem no

baronenes Balli Sacken, dhim. von der Neede, un behrnem.

13% superfosfatus in spezial-mehflus if flawenahs Olendorfa & Com. fabrikas Londonē pahrdod no lehgera Otto Westermanis, generalagents Jelgawā. Beet neeki: Rihgā - J. G. Zensena fgs. Leepajā - G. Seeliga fgs. Tukumā - E. W. Jacobowisa fgs. [42]

Kursemes kreditbeedribas direktija dara zaur fcho wispahrigi finamu, ka pa likumōs no-fajito brihwdeenu laiku, un protu no 1. Julija lihds 15. Augustam incl., tikai pirmdeenās sefijas tais daschadās kursemes kreditbeedribas direktijas nodafās tiks noturētas un ari tikai tais deenās beedribas kafes, pahrwaldes buhs preefsh publifas atwehrtas. [440]

Jelgawā, 29. Junija 1885. Direktora wectā: P. Fölckerfahm. Direktors: Behr. (Nr. 2568.) II. Sekretreeris: G. v. Düsterloje.

Eludinajums. Meschamuischas (Grenzhof) pagasta walde, Dobeles aprinkē, dara, kam wajad fgs, it ih-paschi wifahm eefahdehm finamu, ka wina no 1. Julija f. g. wifas ofstielas un priwatās korrespondenzijas, tapat naudas un wehrtis fuhtijumus preefsh walde, teefas un pagasta ne wis wairs ka lihds fchim no Jelgawā, bet jo projam no Schagares pasta nodafās no-nemē; tamdeht Meschamuischas (Grenzhof) pag. walde un teefas tagadeja adrese buhtu: per Szagarren.

Meschamuischas pag. walde, 26. Junija 1885. [437] (Nr. 219.) Pag. wez.: A. Brauer. Pag. wal. r. wez.: A. Fuchs.

Krona Elschamuischas pagasta teefa, finamu daridama, ka fchelenes klaw-wifschu mahju fainneekam Jabinim Spul-bifneekam paradhu un zitu wainu deht mahju walbifshana un wifis, kas ar tabdu fatara stahju, pawifam nomena un fchim brijifham wina radneekam Kristofom Gormannofham, ka pagastu furatorom, tapuifi nodota, - ufajina wifas Jolina Spulbifneela paradhu denejis, ar fawahm wraifshamom un wainu peerachifshanam wehlatas tai dar ifschifshanas terminu noliftā 23. Augustā fch. g. pee fchifis teefas peeteiftes, jo wehlatas ufchifshanas no pagahfshā laifa, ta ari no wina laun-taifiti paradhi uf mufchigū klufifshamū taps aradibti. [434]

Krona Elschamuischas pagasta teefa, 21. Junija 1885. (Nr. 528.) Preefshchēd.: P. Dombrowsky. Strihw.: J. Waldmann.

Eludinajums. Baltifas domenu pahrwalde dara finamu, ka 8. Augustā fch. g. Dftrreema (Selarben) pagasta walde taps noturehtis galas torgs, deht laun-estafifā Engures frowa mefcha 100. kwartala fchifā obrolgabala "Darios-Neelis" inomaschanas uf 12 go-deem, fchaito no 1. Janwara 1886. g. lihds 1. Janwarim 1898. g. Blafchafas fimas un nofajijums wor eefahfif Baltifas domenu pahrwalde, Rihgā, pee Engures frowa mefchunga un Dftrreema pagasta walde. [432]

Mihā, 26. Junija 1885. Domenu pahrwaldn.: Narijifhtin. Darifshamū wez.: Breebe.

Krona Erzoganuischas pagasta walde, finamu daridama, ka 15. Julijā fch. g. no-bidchanas par 1885/86. gadu uf fchi pagasta lozkeem tiks ifbalifas, ufajina wifus, turi tabdas eerunas deht nobofchamū pamafifshanas jeb atelifshanas gribetu nelt, 15. Julijā fch. g. frowa Erzoganuischas pagasta teefas namā pee weefigahs pagasta walbifshanas meldeetes; jo fchafu neiwens wairē netahs ar fawahm eer-nahm, pahre apgrifhtifshamū ar nobofchamū flawifhtis, bet buhs fchawm tahs w inam ufbalifstah nobofchanas jeb atrufshanas jamafā. Erzoganuischas pagasta walde, 15. Junijā 1885. (Nr. 420.) Pag. wez.: J. Kofe.

Ruston, Proktor un beedr., Rihgā, pilfehtas Ralku eelā N. 6.

wifadu semfopibas maschinu un fkonstigu mehflu pahrdotawā

atrodahs leelā ifwehli: Lokomobiles un twaiku kulma-fchinas, if paschu fabrikas Lintolnā; Flōthera fiftu kulma-fchinas, platfeshchanas, wehtifshanas maschinas. - Wooda labibās un fahles plaujma-fchinas. - Ef-fetu maschinas. - "Tiger" firgu grabbeklis. - Th. Flōthera un Rud. Sacka fshetremefshu un uniwersalee arfki. - Chrgtu arfki ar fshuguna un teh-rauda fshihdehli. - Sweedru arfki, weens un diw-juhgu, if Kockuma fabrikas, Malmēja (Sweedrijā),

SUPERPHOSPHAT

kas zaur labu materialu un fipru konstrukciju fewisfki cewehrojami. - Ezeschās. - Sehklas aplahjeji u. t. pr. - Dezimala fwari. - Maschinu fifshas. - Maschinu eka. - Fkonstigi mehflū, tā: superfosfati, kaulu milti, fainitis, feschfahbais amonjaks, gipfis. - Par ufodo procentu faturu fchais mehflōs mehs ufneemeehs pilnigu galwofchamū. Preefsh Tukumā apgabala nem apstelfefshanas uf muhfu superfosfatu un laulfaimneezibas maschinahm preti: Tukumā ap-riuka-teefas registrators Otto Vietinga fgs, Tukumā, Pafsa eelā Nr. 9. [1]

P. van Dyka pehznahjeji, Rihgā, pilfehtas Declajā Smilfshu eelā Nr. 18. Klaitona un Schuttleworta

Damfa-kulgarnituras. [336] Lehčas 3-firgu damfa-kulfazēs, superfosfati. Sweedruarfki, tehraudarfki, ezeschās, fchjma-fchinas, firgu grabbekli, tā ari wifas semfopibas maschinas un leetas. Tahlat wififshē u. augfgrahd.

Augst- un widgrahdigos superfosfatus if fabrikas no Prentice Brothers, Stowmarket pee Ipswich, jo projam smalki fagatawotus kaulu miltus un kaimitu pahrdod maschinu lehgeris no J. W. Gramana, Rihgā, cepretim Tukumās bahnušim. [412]

Georgis Thalheim, Rantoris: Rihgā, Rantoris: Rihgā, Rantoris: Rihgā. Fabrikas no Ratu fmehre, fegellafa, koku apftrahdashana ar damfa fpehku un mineral-damffudmalas. [403]

Buhtw-materiali, ta: ifhs Angtu, poteni-portlandes zementis, Angtu uguns-mahls un uguns-teegeti, dubul-asfalta uguns-drofcha jumta-pape, Wegajās dafifini, Angtu jumta-fchihjere, trepuj pah-pahpeeni un fihles, buhtw- un fahjungs-fofki, grihdu dehti wifadā leelumā u. t. t. [404]

Wuischa, 2 werfhes no Smotenfās, 140 dejetinu leela, ar wifahm ehtahm, feijumeem un lopeem if pahrdobama. Tumas fimas pahneef: Auerka F. A. Gruyna, dla ne-redachi Majdanowicz, Smolensk. [433] !!! Laba !!! muischas seme teel ifdota mafakōs gabalōs. Jena no 2-4 rubl. par puhra-woetu. [431]

Basniza un skola.

S i n a.

No Argeles (Beromas aprinka). 18. Junija Argeles draudses mahzitajs B. Christiani svehtija fawus 25 gada amata svehtlus. Us scho deenu bija fanahfushi Beromas aprinka prahwesta tehws, 7 mahzitaji no Beromas aprinka un 3 nahburgu amata, brahti no Balkas aprinka. Ari gamilneeka firmas tehwa brahls, bijuschašs Widsemes generalsuperdents A. Christiani, leclam wezumam un meefas nesphezbai par spihiti, no Rihgas bija atbrauzis, lai fawa brahta dehla goda deenu waretu lihds svehtit. Kad svehttu rihda mahzitaja muishu rihda pahitari bija notureti un daschas jaukas dahwanas no amata brahkeem un Argeles draudses lozkeem gawilneekam pasneegtas, ap pulksten 12em wisi mahzitaji, amata swahfods gebrushees, gara rinda dewahs us basnizu, fur draudse jau leela skaita bija fapulsejees. Prahwesta tehws lihds ar teem ziteem 10 mahzitajem eegahja altari, gawilneeks nostahjajs wineem preti, ahrypus altara. Prahwestis wimu apshweizinaja Zgaunu waloda, draudsei schihs deenas nosihmeschanu usrahdidams, kas wifcem esot preeka un pateizibas deenina. Behz tam winsch nolafija fahbu garatu laimes mehleschanas rakstu no Widsemes Ewang. Luter. konfistorijas un tad ari ikkats no ziteem mahzitajem noswehtija gawilneeku ar fahdeem ihfakem Deewa wahrdem. Svehttu sprediti notureja Neuhausena draudses mahzitajs Mastings, spehigeem un dedigeem wahrdem draudsei pee firds likdams, lai neschahbigi paturot to zeribas apleszinashanu un lai ne-astahjot fawas fapulse, ka daschi mehds (Ebr. 10, 23—25.). Behdigi wehl pats gawilneeks no altara usrunaja fawu draudsi ar fahdeem ihfakem, firnigeem wahrdem. Svehttu malitie fanahfushkem Wahzu draudses lozkeem un mahzitajem bija fataifita istaba; Zgaunu draudses lozkeem, basnizas pehrmindeem, skolotajem u. t. j. pr. turpat turwama us balkona galds bija klahs. Te dascha „augsta laime“ tika usdfeedata, kas skaidri leezinaja, ka mihlestiba un weenprahtiba wifus svehttu weehus fawenoja. Igi jau schi deenina wifcem paliks mihta peemina.

3i skolas druwas.

Widsemes Latweeschu datas lauku skolotaji notur katru wafaru kahrtigas aprinku fapulse. Behzu aprinka skolotaju konferenze eewehl komiteju, pastahwoschu no feschem lozkeem, un schi komiteja nu usstahda preekschmetus, pahz kureem nahfoshu konferenze wifu wajadshigati buhtu japahruna un tos tad, lihds ar pehdejahs konferenzes drukato protokoli, skolotajem peeshuhta, lai skolotaji tos eepreeksch apdoma un pehz patifshanas paschaki usstahda. Starp ziteem preekschmetem, kas preeksch nahfoshas konferenzes ir usstahditi, weens ir tahds: Waj nederetu eetaifist muhfu skolas par pehdejo pahrmahzishanas lihdselli ari karzerus? Ap-

* Argeles draudse ir Gaujenes draudses robeschneze pret seemeem, titai zaur Welupi no winas schirta.

skatistim tuwaku scho preekschmetu: a) Waj foda lihdslektu ir wajadshigs; b) Waj preeksch tam deretu karzers; c) Waj pawifam bes karzera newaretu istift?

a) Wifu pirms jasin, ka runa ir weenigi par lauku-, draudschu- un pagastu skolahm. Schinis skolas fanahf behrni no daschadahm kahrtahm. Tur ir fainneeku-, kalpu-, preekschwothaju-, amatneeku- un pusgraundneeku behrni. Schee behrni tapat ari daschadi ir audsinati: zits islutinahts, zits palaisis; zits lehns un klufs, zits aushigs un abrs. Pee schem, til daschadeem behrneem nu skolotajam ir jastrahda: tee ja-audsinu un jamahza sinamas skolas mahziba s. Ka mahjas wezaki, ta skolotaji skola ispidla pee behrneem wezaku weetu, un ka nu wezateem behrni ir japamahza zit reis ar zeetakeem wahrdem un pat ar behrni schagareem, ta ari skolotajam tas gadahs, fur kahdi ari bahgati us labu ir japamahza. Bet kad nu skolotajs skola behrneem tehwa weeta shahjabs, tad tam ari wajaga pilnigi tehwa teefibu par behrneem, un, ka protams, ari tehwa mihlestibas. Un ka tehws justos fahstihis, kad tam nebuhtu brihw fawa behrni zeetaki pahrmahzish, fur tas pahrmahzibu ir pelnigis, ta ari skolotajam un paschdem behrneem tas nebuhtu par labu. Jo ka skolas pawifam bes zeetaka foda lihdslektu waretu istift, tas naw pawifam domajams. Deews jau pirmam zilwekam fodu pree-draudeja, ja to darihs, ko Winsch aileedshis; un tapat tagad jo projam pastahw wifas weetas un eestahdes par katru pahrschappumu sinams fods nolikts, lai zilweki, wismasak no foda bihdamees, kaunu nedaritu. Tomehr tahds nolikums teem kauna nedaritajem nelahdi naw par peedahshichanu, bet weenumehr par labu, jo zilweka gars gan ir labprahstigs, bet meefa ir wahja. Ta tad foda lihdslektu ir wajadshigs. Ari skolas to ir wajadshigs, ne wis ka tahdu, ar kureem behrnu nofoditu, bet ka tahdu, ar kureem to us labu pamahzitu. Un nu raudhsim:

b) Waj preeksch tam deretu karzers. „Karzers“ ir Latiniu wahrs un apshime muhfu waloda zeetumu. Tomehr ir parafis sem karzera wahra faprafi tahdu masu, schauru, fapjam lihdsigu zeetuma buhdu, kura zilweku us kahdahn stundahm jeb us wifas deenas eestahdina pee fawas maifes un uhdens. Lai karzera derigumu zil ne buht waretu nofahzih, tad fahshshinasm to ar lihds schim bi-jusho, pehdejo pahrmahzishas lihdselli, ar behrni schagareem. Ka pirmat minejahm, tad lauku skolas fawed daschadus behrnus. Wis-leelaka data no teem ir prahstigi audsinati un godigi, rahtni behrni, kuri fawus skolas gadus iset un pat rahjeena no skolotaja nedabon. Bet atrodahs ari tahdi behrni, kas jau, wehl masi buhdami, no wezakeem ir neprahstigi audseti: pehti, lamati un pluzinati. Tahdeem skolotaja pamahjeens un lehns wahrs mas palihds. Wifu pirms no pascha eeshakuma tee ne buht nedird, kad faka: dehlin, ta nedari. Remsim peemehru is preekschwojuma. Ir jau otra nedela, kamehr skola eeshakujees. Pirmahs seemas skoleni wehl lihniyas un raksta kahdus burtus us fawahm tahselem. Te kahds sehns atrod, ka grifele, us tahseles shawu wilka, schihst, un nu rakstidams un lihniyas wilkdams, tas schihstina, zaur to ziti skoleni top trauzeti fawa darba.

(Eurpmal weigums.)

Raibas bides no Reipzigas mifiones lauka.

1. Wezais Noas.

Katru reisi, kad es fawu palihga basnizu Kowiladi apmekleju — ta muhsu mifionars Kabis no Rajaweramas (Kaweri grihwas eeshchupse) raksta — ar leelu firds preeku eerangu wejo Noasu. Ja fawu runahm waretu tizeht, tad schis wihrs gandrihs jau Metusalema gadus buhtu preekschwojis. Kad winsch schi pee mums naw fristihis, tad wina wezumu skaidri ne-efmu warejis isdibinahht, bet to gan droshki waru teift, ka winsch jau fen pahri par simts gadeem wezs ir. Schis firmgalwis, lai gan ar fawu lihku muguru tikai lehntim, us speeka atspesdamees, war us preekschu kultees, tomehr ir tas wifu zihigakais basnizas gahjejs wifa tani appabala. Zif es atminos, winsch wehl neweenas paschas svehtdeenas naw ilaidis, kamehr es Kowiladi apmekleju. Firds teescham man ir aishgrahbita, kad es svehtdeenas rihdina preeksch Deewa wahrdu fahfshanas tur weens pats fehshu fawa tumshu, masa mahlu basniza, fawu sprediki apzeredams, un te nu durwis atwerahs un wezais, deewabihjigais Noas ka pirmas eenahf basniza. Zif ar molahm ween winsch nometahs zelos un tad ar ihseem, bet dedshigem wahrdem fahf Deewu luhgt. Dauds reis winsch to dara ar flanu balfi, domadams, ka weens pats esot basniza. Un zil usmanigš winsch usdurahs spredika laika. Manim tas eeradams ir, no kanzeles ar draudses lozkeem farunatees un apwazatees, bet neweens til skaidri un til sifli ne-sina man atbildeht, ka wezais Noas. Ja ari wifu ziti ir aishmishu-schi, pahz to pagahshichu svehtdeena spredikis bija teifts, wezais Noas to droshki sma. Neweenas paschas jautashanas winsch ne-at-bildetas nelahsi garam un schihs weenteshigahs un tomehr turklahht dshahs, Deewa Gara pilditahs atbildeht it teescham man pascham der par leelu tijibas stiprinashanu un firds pazilafshanu.

Kahdu svehtdeenu Kowiladi basniza biju fa-azijnajis deew'gald-neekus. Bet siprs leetus bija lihjis, wifas upes un wifu grahwi bija pahrschudshu. Pats tikai ar molahm laima wareju tift us Kowiladi un jau domaju, ka nu basniza tur buhs tibri tuksha. Jo laudis no fawem zeemeem til ar peldechanu war us basnizu tift, tiftu nekur naw. Bet tawu brihnumu! Pats pirmas deew'gald-neeks, kas pee fw. altara peeshahjabs, ir wezais Noas! Zefsch no wina zeema us basnizu wed pahz weenu loti dshu un platu grahwi, kas tagad pluhdu laika straujaj upei bija lihdsigs. Kad wehlah wi-naam jautaju, ka tad tur esot pahri tijis, tad winsch it weenteshigi atbildeja: „Zitadi ne, ka ar peldechanu. Brihsham gan uhdeni gribeja pahz galwu pahri eet. Bet es tikai peeshauzu Deewu, tas manim palihdsjea. Ta tad dshws un wefels esmu zauri tijis!“

Wihltais lastajis! Waj Dewim daschlahrt naw jafawahs preeksch schi firm! Tamuku wehsha? Zif dauds reis Tu gan flitta zeta deht svehtdeena esi mahja palizis, lai gan gluhchi bes peldechanas, droshki us fawem wahgem fehdedams, buhtu warejis fawu basnizu aishneegt.

S. A.

D a h w a n a.

No Meschamuischas Latv. draudses preeksch paganu mifiones tika eemakfati 35 rubl. 75 kop. G. Seefemann.

Semkopiba un fainneeziba.

Putni ka auglu koku apfargataji.

Deewa un pasawles likumi aistleeds, itweenu lopu un masu kufoniti mozhiti. Zilwekam ari pascham wajadsetu atshit, ka wif dshwee rajijumi zeeshahs lihds ar wimu grehtu deht. Zilwekam, kam faprahshana, wajadsetu pasht fawus labdarus un tos pahrschahweht, aishfargahht. Bet deemschesh ta wehl ilgam naw. It ihpashchi putnini, jaukee dscedataji, mas teel eewehroti un fahdseti. Wimu nejeahs puikas un ari isaugushchi zilweki schauda pa tukshu pa aukstu, nemas ne-eewehrodami, ka dabas koschumus, lauku-, auglu-, dahra- un mesha apfargatajus isfkausch un isnihzina. To eewehrot, dabas draugi pamahzibu sneegushchi, lai fahdse putninus, kas fukainus ehd, un walstis likumus isladushchas, pehz kureem nedihst ar schai sin derigeem putneem andeletees un wimu ligdus isposhtit.

Tuwaki apluhkojot, jafaka, ka putni, kas kufonus ehd, ir ishti auglu-, lauku- un meshu fargi, wimu polizeja. Ja schee radijumi us reis pafustu, tad ihfa laika kokeem nebuhtu ne lapu, ne auglu. Kad minete putnini ne-isnihzinatu fukainus un wimu olinas, tad tee zaur pahrelezigo wairoshanos waretu jo drihs pat zilwekus ap-draudeht. — Ka dabas pehtitaji peerahda, tad muschu, stnektu, obu, lapshu un zitu wairoshanahs ir leela; wimu olihu flaitis sneedsahs simtos — pat tuhstoshods. Wstom deenu laika jaunee fukaini ir pilnigi isaugushchi un dehj jau neslaitamas olinas. Weenas mahytes pehznahjeju flaitis sneedsahs 6 nedelu laika lihds 64 miljoneem fukainu. — Semkopji sin, zil dauds flahdes daschabee fukaini thyrumeem padara. Un, ka preekschwojumi leezina, tad schee knishchi leelakaja fala ne-isbedfotees. Weenigee eenaidneeki un isnihzinataji te nu putnini atleek.

Kahds teizams wihrs apluhkoja silo fihlshu pahri, kas winam tumuma bija ligdu eetaifshis. Wezeni, kas audsinaja behrnus, rahdija ishto wezaku mihlestibu. Jau agru rihda, ap pulksten 3em, tehwinshch un mahтите eeshaka nodarbotees, un ta tas gahja 17 stundah lihds 8em walaru. No pulksten 5em lihds 6em putnini nolaidahs no fawa ligda lihds wairak ta 1200 pehdu attahlam auglu koku dahrsam 40 reisu. Ikkatu reis tee nesa us ligdu waj nu mafatus, waj leelatus kahparus u. t. t. Minetahs zilweks eewehroja, ka putnini pa deenu nolaidahs 473 reisas; pee tam wini nefad ne-greesahs us ligdu tukshu atpakal, un fur tad nu wehl paschu us-turs. Zaur to nu skaidri redsams, zil fihlites darbigas pee flahdigo fukainu isnihzinashanas.

Ari strads ja-ustata par semkopibas eenaidneeku isnihzinataju. Strasdu pahris, kas gada 2 reisas behrnus perina, patehre deena wairak simtu fukainu un flitto tahru. — Wahrdu fakot, wif dscedataji putnini ir semkopibas wezinataji, semkopja palihgi; tamdeht winus wajaga fahdset. Nahdshim wineem mihlestibu, tad tee ar preeku no sweshcham semem pee mums greeshees atpakal. — Tahdu pat zeenischanu ka stahks, pelna ari por plehseju putneem isdahshinatee: puhze un apogs, — pehdejais peeder pee puhshu familijas.

Jo ja schos putninus tuwaki apluhko, tad redsams, ka wini usdurahs no lauka pelehmu un fahpareem.

Mahjlopu masgashana.

Sirgu, gowu, zuhtu, funu un zitu lopu masgashana un peldinashana weizina wewelibu, un tamdeht jo eewehlejama un eeteizama. Lopu zaur to atjauno un wina ahdu istihri no puteklem un daschem ziteem netihromeem.

Ir preekschwoths, ka, ja sirgu peldina un masga, tad wina panti attihstahs un ahda itweena negaifa teel no flitkeem isstumeem fargata. Anglija apleij jahjamos un brauzamos sirgus tuhliht pehz bruhka ar aukstu uhdeni. Saprotams, ka tahdi sirgi pehz masgashanas fupri jaberse, eekams top fawsi un tad kahdu brihdi pa sehtas plazi jawada. — Peldinashana ir preeksch itweena sirga, lai buhtu smalkas jeb weenlahrscha sugas, karsta wafaras laika nepezeeshama. — Derehs ari funus un kalus — it ihpashchi kad teem fukainu fehrga — peldinajt. Preeksch kraupainu un fahsklainu aitu ahrsteshanas buhs derigas ta fahktahs fahschu bahdes.

Gowis warot glahht no leesu fehrgas, ja tahs ar aukstu uhdeni apleij. Dauds lopu ahrstu eewehl, lopa galwu aplazinaht ar aukstu uhdeni, ja winam smadsenu aishdegshanahs fehrga. Tadschu lopu peldinajt ir un paleek labaki. Jo teizamati, kad peldina juhra. — Ja sirgus seema peldina un masga, tad jabuht toti usmanigam, wehl eewehrojot to, ka fahllis ir aukstis. — Wafara zuhtas peldinajt, ir nepezeeshama leeta. Preekschwojumi leezina, ka tahs zuhtas, kas wareja lihds aushim laistees uhdeni, bija dauds weweligakas un isturigakas par tahm, kas to newareja. Ja zuhtas pa wafaru nebabon ismahgatees, tad dauds reis winas fahsimst un pat ari nobeidsahs. — Wifeti jeb leele wehrshchi mihsot toti uhdeni. Daschi, kas pahrschagajushchi Egipti, nostahsta, ka minete lopini esot ishti mahfsheneeki peldechanu. Wini peldeedami fawa starp spehlejotees, laishotees apafsch uhdena, peldot us fahneem, muguru u. t. t. Brauzehs nepapshjot wehrsi no uhdena attureht, ja tas atgadotees zeta mala. Wifelis dodotees peldet ar wifu eejuhgu un nastu. Ar leelu puhlinu to tikai warot dabuht atkal us zelu. — Weidsot lai peeminam, ka ari juni, lai buhtu kahdi buhdami, pa wafaras laiku jamaga un japedina. Tahda wihse funi buhs fargati wifahm launahm flimbahm un isstatisees smulaki, tihrafi.

Auglu koku mehshochana.

Ka kahds flawens dahsneeks mahza, tad mehshochana idarama pawafara un wafara, lai loki peememos augshana un augi attihstitos jo prahwi, wislabaki ar atlahsetu wirzu (us pusi uhdens un wirza; il us 20 stopeem schi maisijuma japeber teekshawa koku pelnu; wairak deenu tam jatauj stahweht un brihsham ja-apmaifa). Hudeni, t. i. kad seedu pumpuri eetaifshs preeksch nahlamu gada, turpretim jo derigi leetajams kalija-amoniala-superfosfats, kas kokeem nahf apfahfams apfahht un ar grahbelli weegli eekapajams.

Schi mehshochanas lihdselli preeksch peebistia mehrka peewed wajadshigahs baribas weelas, bes ka tomehr koku pasflubinatu us augshanu. Mehshu teefa ritkehahs pehz koka leeluma; jaunakee kofi dabon no wirseja maisijuma 1—2 gishkannas waj 1—2 fawjas no stunsh-mehflem. Wezakee 3—4 gishkannas waj 3—4 fawjas, un ari wairak, it kahds koka leelums. Jo wezaks koks, jo tahlak no ta nost un jo dshak wajaga eekapahht mehshus. Smilts sem mehshli fawu eeshshu israhda dauds ahtraki nekā mahla.

Wifu fahskaidishana

preeksch sirgeem pehz daktera Brimmera eewehlejama schitds gadjee-ndos: 1) Kad graudi dodami sirgeem, kuru sobi wainigi; 2) preeksch sirgeem, kas ehd kahrtigi un ar feigshanos un tamdeht pilnigi nefakosh. Bet tad aushim japeemaisa klaht labi pagaras ehseles, lai tahda wihse buhtu peespeesti, baribu usnemi jo lehnaki. Tad ari eewehlejama baribas aplazinaschana ar drushu uhdens, lai sirgi ne-spehtu islahst auras. 3) Kad sirgi laika truhkuma deht eeshpehjami ahtri japabaro un auras dabon bes ehselem. Ar fahskaiditahm aushim sirgi war pahst stundas laika; bet pee tam ne-isdarahs kahrtiga eeshelafschana un fagremoshana top aishlaweta. Sirgi, kas dabujushchi fahskaiditu baribu, pamasam eeradinami ehst dshwas auras, zitadi pirmu laika dauds ausu graudu netop pahst un ussturescham paleek bes kahda labuma, un ari fagremoshanas darba war eeshahtees kludhas.

Sahls ka mahjas sahle.

Sahli, ko mehš pee ehdeeneem bruhsham, war daschods flimbahs brihshods ta derigu sahli leeahht. — Silts sahls uhdens ar nascha galu speesta ir deriga wemshanas sahle, kad zitas naw pee rokas. Masas datas to war behrneem preeksch tahreem dot. Mitru sahli war list us waigu, kad sobu fahpes moza. Kad roka jeb kahds lozkelis ismishgehts, fahls, ar wihna etik fahlapinata, deriga, us fahp-pedamo weetu list. Pee wehdera jeb farnu karfona fahls, ar 6 olu dseltenumeem maifita, labs plahstshis, kas ari us wahjahm weetahm leekams. Pee afus apshahshanahs plaukshnas wajaga dweeli labi fahls uhdeni fahshreht, pehz wimu isgreet, un tad ar to kruhtis rihweht. Pee afus spauschanas pa mahahm dahahm, kad tihru fahli bruhke, tas afinis aptur. Ahd. Liga thne jun.

Stuhrgalwigu sirgu apfahschana.

Kahda apteeku awise atgahdina wazu un droshu lihdselli pret stuhrgalwigeem sirgeem, kas nekaujams apfahtees, proti peterilju ehlu. No schihs ehlas wajaga drushu eetraipihht kahda lakata un scho ar abahm rokahm tureht sirgam pee nahshim. Sirgs tad azumitll ap-meerinajotees un laujotees apfalt. Ehlas teefa, 6—8 meeshu graudu smaguma, us to peeteek.